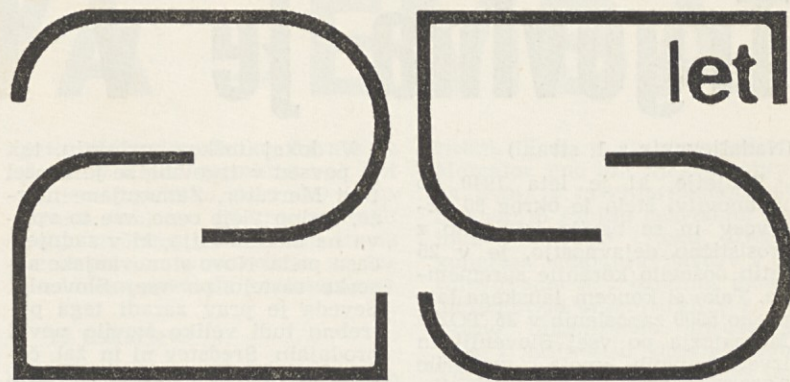
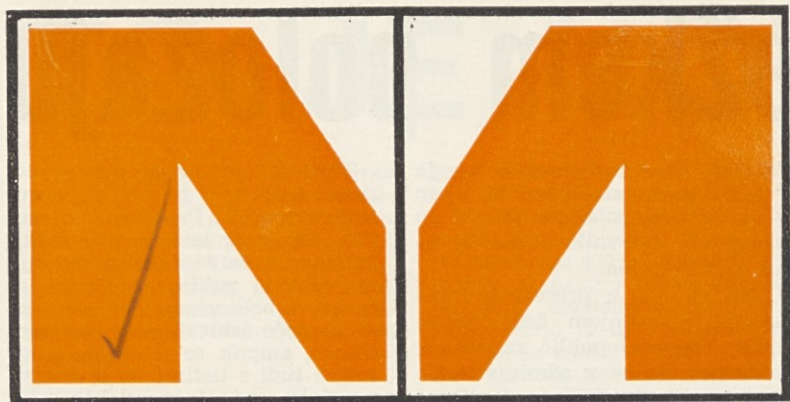

Mercator

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA MERCATOR

LETO XII.

LJUBLJANA, SEPTEMBER—OKTOBER 1974

ŠT. 8, 9

Nova „EMBA“ z najsodobnejšo tehnologijo

V naše uredništvo je prišlo vabilo, s takole vsebino:

»Vabimo vas na slavnostno otvoritev nove tovarne EMBE ob priliki krajevnega praznika KS Posavje, dne 14. septembra ob 9. uri. Vabijo vas delavci EMBE.«

Streljaj od Ljubljanskih mlekarn, ob Slovenčevi ulici, stoji zares lepo poslopje. EMBA je vsa slavnostna v soboto pričakovala številne goste.

Ze pri samem vhodu na tovarniško dvorišče so nas pričakali pionirji KS Posavje in vsakemu v dobrodošlico pripeli lep rdeč nagelj. Pred zgradbo so se začeli zbirati povabljeni gostje in vse so prav prisrčno sprejeli vodstveni delavci in člani samoupravnih in političnih organizacij v TOZD.

Predsednik delavskega sveta TOZD »EMBA«, tovariš Janez Kušlan, je v slavnostnem govoru, tega tudi v celoti objavljamo, opisal pot in prizadevanja delavcev EMBE, ki danes slavijo pomemben delovni uspeh.

Med povabljenimi gosti smo mimo vodilnih delavcev podjetja in predstavnikov nekaterih Mercatorjevih TOZD pozdravili tudi predstavnike KS Posavje, Občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad in Ljubljana-Siška. Srečno, uspešno in plodno delo v novi tovarni je zaželel predstavnik krajevne skupnosti Posavje, tovariš Dremelj. Dejal je, da pred nekaj leti skorajda niso verjeli v besede, da bo prav to v tako kratkem času zrasla nova, moderna tovarna. Ob priliki krajevnega praznika je otvoritev EMBE krajevni skupnosti v veliko zadoščenje.

Šest delavcev EMBE je ob tej priložnosti dobilo priznanja; priznanja kolektiva za dolgoletno uspešno delo. Priznanje kolektiva, s katerim so delali in živeli; in soustvarjali novo tovarno. Predstavnik Skupščine Ljubljana-Siška je nato podelil priznanja naslednjim delavcem:

Mariji PISANSKY,
Cilki BABNIK,
Tereziji HRIBAR,
Antoniji BRUS,
Frančiški ROBIC in
Janezu VELEPECU.

Sledile so čestitke najzaslužnejšim delavcem, stiski rok. Ne samo njim, celotnemu delovnemu kolektivu EMBE za tako velik delovni uspeh.

Rezka Hribar, najstarejša delavka v tovarni je prerezala vrstico in nas povabila na ogled nove tovarne.

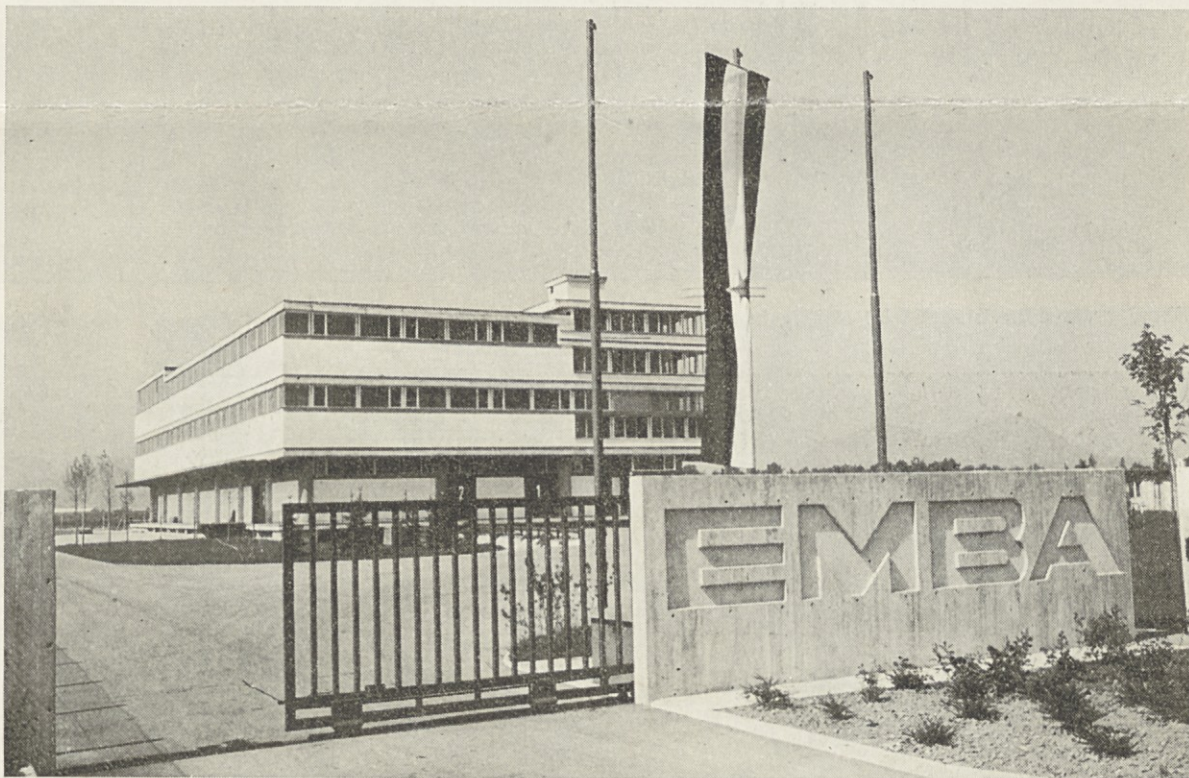
Gostje so si z zanimanjem ogledali veliko in sodobno EMBO. In delavci EMBE so na sprehodu skozi vse štiri etaže nudili tudi strokovno razlago.

Beležili smo vtise v svoje beležke; ne samo mi, temveč tudi novinarji drugih časopisnih hiš; in veliko smo zabeležili tudi na fotografski aparat.

Nismo zapisali samo svojih vtisov. Pogovarjali smo se z nekaterimi povabljenimi gosti. Te pogovore lahko tudi preberete.

Nismo pa pozabili tudi seveda

na delavce EMBE. Kaj je povedala direktorica tovarne, tovarišica Pisanskijska, kaj menijo o novi pridobitvi delavci, kakšen občutek imajo delavci, ki so dobili priznanja in končno, kaj delajo in snujejo samoupravni organi, pa Zveza komunistov in mladina, o vsem tem bomo napisali v prihodnji številki.

Mar ni lepa nova EMBA?

OBISK V DELOVNEM KOLEKTIVU MERCATORJA

Trgovina je v težkem položaju

V začetku septembra so nas v Mercatorju obiskali predstavniki mestne konference Zveze komunistov mestnega sveta ZSS in Občinske skupščine Ljubljana Vič-Rudnik. Obiskali so nas tovariši Vinko Hafner, sekretar mestne konference ZK, Slavko

ing. Korbar, namestnik sekretarja MK ZK, Franc Martinec, predsednik IS Obs Ljubljana Vič-Rudnik, Vinko Verbec, predsednik mestnega sveta zveze sindikatov Ljubljana, Darko Perovšek, sekretar konference komiteja ZK Vič-Rudnik in Janez Čebulj,

predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije, občine Ljubljana Vič-Rudnik.

Adolf Osterc, generalni direktor, je gostom najprej na kratko spregovoril o Mercatorjevi poti, ki jo je napravil v 25 letih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Trgovina je v težkem položaju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Podjetje, ki je leta 1949 ob ustanovitvi štelo le okrog 30 delavcev in se bavilo izključno z grosistično dejavnostjo, je v 25 letih doževalo korenite spremembe. Tako si koncem lanskega leta preko 5000 zaposlenih v 25 TOZD Mercatorja po vsej Sloveniji in izven njenih meja, ustvarilo 2.728.970.000 dinarjev realizacije. Razen trgovine, Mercator vključuje še proizvodnjo, gostinstvo, inženiring in storitvene dejavnosti.

V dokaj težkem položaju, tak je povsod v trgovini, se je znašel tudi Mercator. Zamrznjene marže, vedno višje cene, vse to vpliva na akumulacijo, ki v zadnjem času pada. Nove stanovanjske soseske rastejo po vsej Sloveniji. Seveda je prav zaradi tega potrebno tudi veliko število novih prodajaln. Sredstev ni in žal, čeprav bi radi, k takšnim načrtom ne moremo pristopiti.

Neurejen delovni čas, dostikrat deljen, pa sobotno delo in teža dela, tudi vse to tare trgovske

delavce. Predvsem ženske, teh je v naših prodajalnah kar 96 %, so v kaj težkem položaju, saj jih po napornem delovniku čaka še tisoč opravil doma.

Vse to vodi k precejšnji fluktuaciji, v zadnjem času vedno večji. Trgovski poklic zapuščajo, preusmerjajo se v administracijo in v proizvodnjo. Zato dostikrat izgubljammo kvaliteten trgovski kader, ki si poišče novo zaposlitev, pa čeprav za nižje osebne dohodke.

Trgovski poklic pa, morda tudi zaradi teže dela, ne privablja več toliko mladih. Predvsem v mestih jih je iz leta v leto manj; dekleta se le še nekako odločijo za trgovski poklic, fantje pa so že prave bele vrane. Nič več tako ni mogoče izbirati med boljšimi učenci, ampak se je treba zadovoljiti tudi s tistimi, ki iz osnovne šole prinašajo slabši učni uspeh. In kaj potem, ko se izučijo? Spet se razhajajo; nekateri gredo naprej v šolo, povečini v komercialno, mnogi pa si izberejo drugo delo. Tako nam jih ostane v trgovini le malo in pogostoma si je treba pomagati tudi z nekvalificirano delovno silo.

Goste smo seznanili tudi z družbeno političnim življenjem v Mercatorju. Tako o delu samoupravnih organov, pa sindikata in organizacije Zveze komunistov. Le-to je naše goste še posebej zanimalo; tudi struktura članov ZK. Od skupno 334 jih je 8 % neposrednih proizvajalcev.

Integracije v Mercatorju so še predvidene. To je v bodoče tudi ena izmed naših nalog in edina perspektiva za uspešno delovanje na tržišču. Večina podjetij, ki se žele pripojiti k Mercatorju, ima pač svoje želje. Toda kot dobro vemo, smo investicijsko nesposobni in zaenkrat ne moremo ničesar obljubljati.

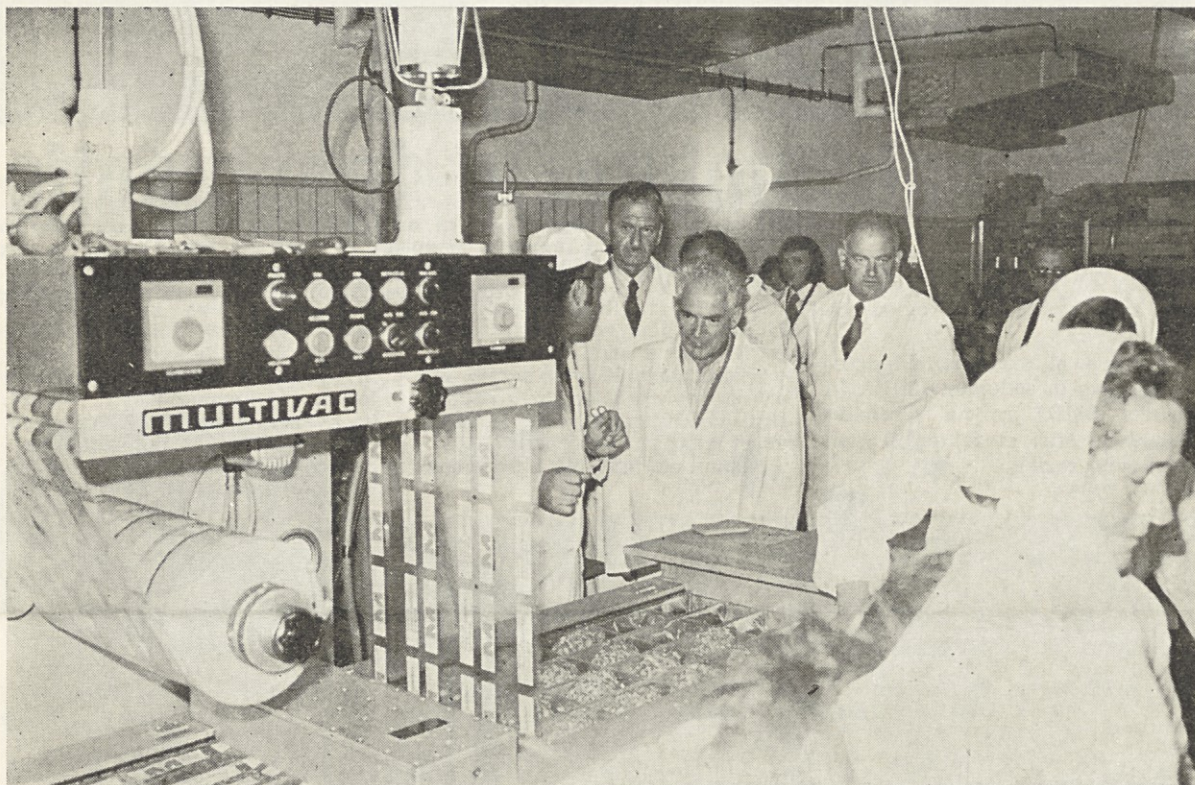
V zadnjem času se veliko poudarja prav informiranosti v podjetju. Povedali smo, da izdajamo svoj časopis, ki izhaja redno mesečno. Tako vse zaposlene, pa učence in upokoјence, vsi ti prejema jo časopis brezplačno, seznanja z delom in življenjem v kolektivu in pripomore k medsebojnemu spoznavanju. Ker pa je časopis Mercator mesečnik, nameravamo zaradi aktualnosti v prihodnje izdajati tudi interna obvestila. Le-ta naj bi izhajala po potrebi.

Tako so naši gostje lahko dobili širši pregled nad delovanjem Mercatorja, kot je dejal tovariš Hafner. Poudarili so nujnost trgovine in opozorili tudi na družbeno moralni status trgovskih delavcev. Zanimivi so se jim zdeli tudi podatki o kadrovski politiki in o organiziranosti v ZK. Prav temu je še treba dati poudarka, kajti položaj in aktivnost Zveze komunistov naj se še povečata.

Za tem je tovariš Vinko Hafner s sodelavci obiskal tudi našo proizvodnjo TOZD »TMI« — Tovarno mesnih izdelkov. V pogovoru z direktorjem »TMI«, tovarišem Rudijem Millerjem, je izvedel to in ono o delu v proizvodnji in njenih kapacitetah, pa tudi o problemih, ki se pojavljajo na tržišču v zvezi z mesom.

Sprehod skozi vse obrate v »TMI« je strnil obisk v Mercatorju. Takšne goste smo imeli tokrat prvič; vsekakor pa lahko ugotovimo, da so takšni pogovori koristni in potrebni. Zato naj takšna oblika sodelovanja postane pogostejša.

Mile Bitenc

Skozi proizvodne hale TOZD »TMI« je naše goste popeljal direktor, tovariš Rudi Miller.

Predstavniki družbeno političnih organizacij mesta Ljubljana in občine Ljubljana Vič-Rudnik na razgovoru s predstavniki samoupravnih in političnih organizacij, ter vodilnimi delavci podjetja Mercator.

TO JE NOVA »EMBA«

Ob otvoritvi nove tovarne TOZD »EMBA«, živilska industrija, je govoril tovariš **Janez Kušlan**, predsednik delavskega sveta. V imenu delavcev, samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij je pozdravil vse navzoče. Nato je povedal naslednje:

Začetek leta 1956

»Prav je, da ob tako slovesnem trenutku kot je današnji, orišem na kratko našo razvojno pot, pot delovnih naporov in uspehov delavcev EMBE, ki smo jo zavestno prehodili za današnji dan. Današnji dan je za vsakega delavca EMBE pomemben mejnik in prelomnica iz preteklih v nova delovna prizadevanja. Pomeni uspešno dosežen cilj naših preteklih prizadevanj, ki smo jih zapisovali v svoje perspektivne in večletne letne delovne načrte. Začeli smo v juliju leta 1956 kot obrtno podjetje EMBALIRKA na Celovški cesti v Ljubljani. Ustanovljeni smo bili kot organizacija za opravljanje in usluge. Družbene potrebe so narekovali, da smo že čez štiri leta svojo dejavnost bistveno razširili na predelavo, sortiranje in embaliranje prehranbenih proizvodov. Zato smo se leta 1963 tudi preimenovali iz Embalirke v EMBO.

Leta 1968: k Mercatorju

Naša razvojna pot v razširjanju živilsko predelovalne industrijske dejavnosti nas je hitro privedla do tesnih kooperacijskih odnosov z Veletrgovino Mercator. Prav s to organizacijo so se kooperacijski odnosi iz leta v leto razširjali ter tudi pripomogli k našemu razvoju. Dobri kooperacijski odnosi z delovno organizacijo Mercator so narekovali, da

smo se kaj kmalu trdneje povezali, leta 1968 pa pripojili.

V naši organizaciji je začelo delati le osem delavcev, ki so imeli na razpolago 420 m² delovnih prostorov. V prvem poslovnem letu pa je 10 delavcev doseglo letno proizvodnjo 70 ton, celotni dohodek pa je znašal 225.000 din. Noben začetek ne daje velikih rezultatov in tako je proizvodnja takrat bila le 7 ton na zaposlenega. Naše dobro gospodarjenje ter pomoč širše družbene skupnosti je omogočila, da smo kaj kmalu kupili prvi večji avtomatski pakirni stroj in težko fizično delo zamenjali s sodobno tehnologijo takratnega časa.

Razvoj so narekovali družbene potrebe po proizvodih

Družbene potrebe po proizvodih so narekovali razvoj in povečanje števila članov našega delovnega kolektiva. Nekdanji hlevi v Siški nam niso omogočali nadaljnjega razvoja. Lahko povem, da smo se delavci EMBE vrsto let zavestno odrekli primernim delovnim pogojem, družbenemu standardu, da smo zagrizeno na strojih, ki jih je čas in razvoj tehnologije prerastel dosegali nadpovprečno visoke rezultate vse s ciljem, da uresničimo svoj in družbeni cilj — izgraditev nove tovarne. Temeljito proučeno tržišče in poslovna zavzetost pri prodaji naših proizvodov sta nam zagotovila izjemno hitro obračanje obratnih sredstev in s tem stalno polno zasedenost naših kapacitet. Lansko leto nas je 77 delavcev v TOZD EMBA ustvarilo 126 milijonov celotnega dohodka ob 4120 tonah proizvodnje oziroma kar 54 ton proizvodnje na vsakega delavca, polnjeno od 1 gr do 1 kg. Ob teh nanizanih podatkih potegnimo

črto. Ugotovimo lahko, da nas je danes v EMBI osemkrat več kot v njenem začetku, da smo v združenem delu kar 60-krat povečali svojo začetno proizvodnjo in da se je pri tem proizvodnja na zaposlenega povečala kar osemkrat.

19 Oskarjev

S ponosom se lahko pohvalimo tudi z naslednjimi podatki. V svojih proizvodnih prizadevanjih smo vedno skušali biti med prvimi, ki so sledili razvoju tehnologije v naši dejavnosti, za kar smo bili s strani družbene skupnosti tudi večkrat nagrajeni. TOZD EMBA je prejela na svoji dosednji razvojni poti kar 19 jugoslovanskih Oskarjev za embalažo in kvaliteto proizvodov. Tudi letos smo prejeli posebno diplomu za kvaliteto kave od Zvezne gospodarske zbornice.

EMBA, ena prvih TOZD v Jugoslaviji

Vsi delavci EMBE vemo, da nanizanih uspehov naše pretekle poti, ki se kažejo tudi v otvarjanju nove tovarne, ne bi dosegli brez združenih sil nas vseh in brez pomoči širše družbene skupnosti. Le samoupravno organizirani in združeni pri delu, ob načrtu in cilju, ki je bil naš cilj in cilj ter načrt vsakogar izmed nas, smo lahko uspešno prehodili to pot. Tovarištvo, solidarnost, naša medsebojna delovna disciplina, upoštevanje znanja in predlogov vsakogar izmed nas, skratka vse tisto, čemur mi v EMBI pravimo samoupravljanje in čutimo kot samoupravljanje, nam je omogočilo, da smo danes pred zidovi nove tovarne, v kateri bomo lahko uspešno dosegali še večje delovne uspehe. Vseskozi smo bili samoupravno organi-

zirani. Tudi v sestavu podjetja Mercator smo bili njegova obratna enota z razvitim samoupravljanjem in svojim delavskim svetom. Takoj po izteku drugega kongresa samoupravljalcev v Sarajevu, smo se z ostalimi delavci Mercator-ja organizirali v samostojno organizacijo združenega dela z lastnostjo pravne osebe. Tudi ustavna dopolnila nas niso presenetila, saj smo jih pričakovali kot posledico odločnih stališč II. kongresa samoupravljalcev v Sarajevu. Takoj po njihovem sprejemu smo se organizirali v temeljno organizacijo združenega dela in to že 27. januarja 1972. leta kot ena prvih temeljnih organizacij v Jugoslaviji. Takoj po organiziranju temeljne organizacije združenega dela smo začeli dograjevati našo samoupravno zakonodajo. Sprejeli smo nov statut in druge samoupravne splošne akte, pred nedavnim pa smo podpisali samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih razmerij v združenem delu. Zavedamo se, da je to le osnova za bolj urejene in resnično samoupravne odnose, ki jih vsi delavci v naši organizaciji želimo razvijati in uresničiti. Naša pravica in dolžnost ni le skrb za hitrejši razvoj samoupravnih odnosov v naši temeljni organizaciji, ampak tudi samoupravno združevanje dela in sredstev z delavci vseh ostalih temeljnih organizacij združenih v naši delovni organizaciji in tudi izven nje. Tudi na tej poti smo delavci EMBE dali svoj prispevek k graditvi novih, z ustavo skladnih, samoupravnih odnosov in samoupravne organizacije v delovni organizaciji Mercator. Danes pa je naša naloga, da na zapisanih določilih podpisanega samoupravnega sporazuma dosledno vztrajamo in jih dosledno v

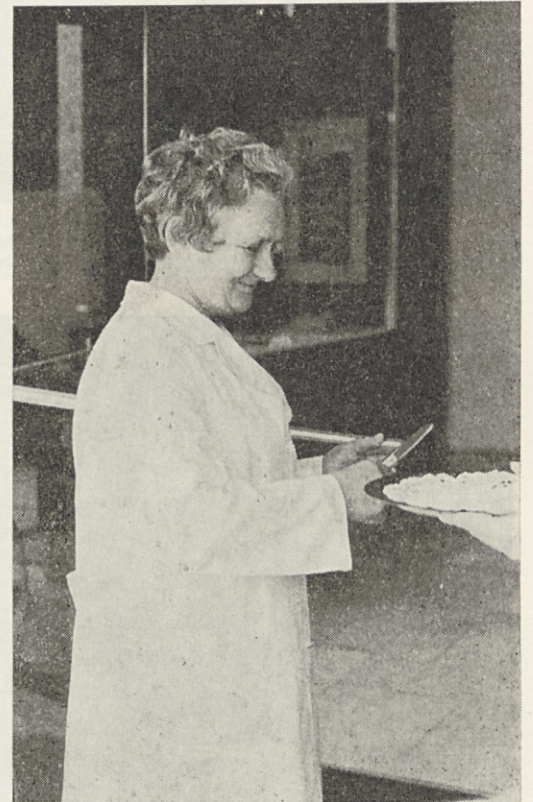
(Nadaljevanje na 4. strani)

V imenu delavcev, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij TOZD EMBA je navzoče pozdravil Janez Kušlan, predsednik delavskega sveta.

Prva je prejela priznanje direktorica tovarne, tovarišica Marija Pisansky. V ozadju vidimo snemalca RTV Ljubljana, ki je za TV obzornik pripravil filmski zapis o otvoritvi tovarne.

Kdo ve, kakšne misli je ob trenutku, ko je prerezala vrstico na vhodu v novo tovarno, imela Rezka Hribar, najstarejša delavka tovarne.

TO JE NOVA »EMBA«

(Nadaljevanje s 3. strani)

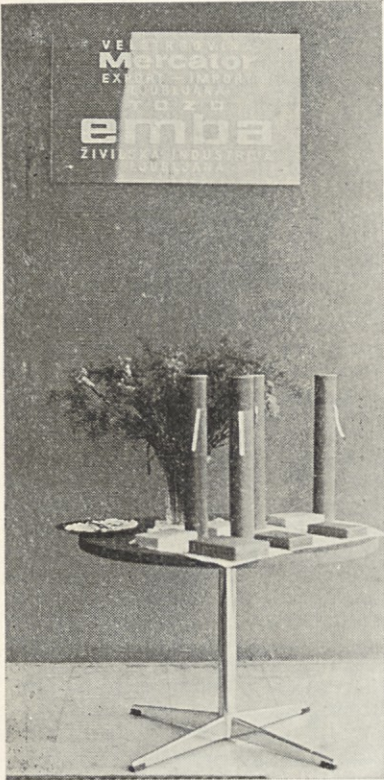
duhu nove ustave in samoupravnih družbeno ekonomskih razmerij tudi uresničujemo. Vedno znova se moramo zavedati, da je le to prava pot graditve samoupravnega socializma, socializma v katerem bo delavec razbremenjen vseh spon podrejenosti in zaslužnjenosti. Novih nalog in naporov, ki so na tej poti pred nami se ne bojimo, saj lahko za prehojeno pot smelo trdimo, da je nova tovarna pred katero stojimo, rezultat uspešnega gospodarjenja v samoupravljanju in dobrih odnosov ne le med delavci EMBE, ampak med vsemi delavci naše delovne organizacije.

Samoupravljanja pa ne bi mogli in ga tudi v prihodnje ne bomo mogli razvijati brez aktivnosti naših družbeno političnih organizacij. Naša osnovna organizacija Zveze komunistov se je dejavno vključila v proces uresničevanja naše nove ustave, pa tudi sindikalna organizacija v svoji aktivnosti ne zaostaja. Lani so naši mladinci in mladinke ustanovili aktiv mladih, ki se tudi zelo zavzeto loteva v svojem programu načrtanih nalog. Poudariti velja, da smo prav z delovanjem družbeno političnih organizacij dosegli resničen razvoj samoupravnih odnosov in zavzetost

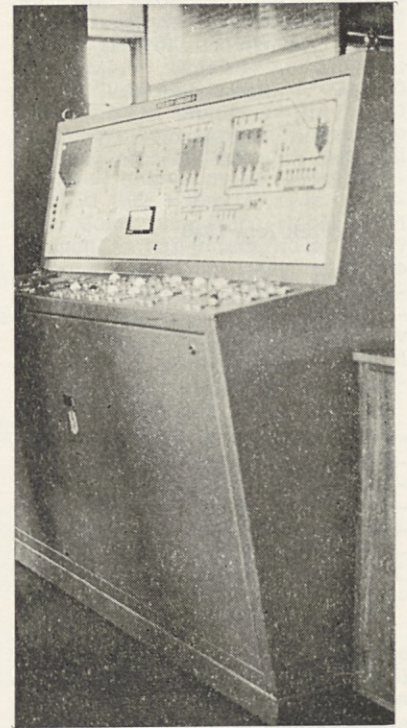
vseh članov našega delovnega kolektiva za uresničevanje neodtujljivih samoupravnih pravic delavcev.

Izgradnja nove tovarne

Naj spregovorim še nekaj besed o naši novi tovarni. Po projektu temeljne organizacije Investa v sestavu naše delovne organizacije Mercator jo je zgradilo Splošno gradbeno podjetje Grosuplje. Investicijska vrednost tovarniških zidov je 28 milijonov, nova avtomatizirana pražarna kave in avtomatski transportni trakovi s pretočnim regalnim skladiščem gotovih izdelkov pa je veljalo nadaljnjih 18 milijonov dinarjev. Od tega smo v svoji temeljni organizaciji združenega dela zagotovili 80 % celotne investicijske vsote. Nova tovarna pa ne bi stala, če ne bi širša družbena skupnost sodelovala v njeni izgradnji. Iz dohodka drugih organizacij združenega dela smo prek Ljubljanske banke ter preko sklada skupnih rezerv občine Bežigrad in občine Siška zagotovili še preostalih 10 milijonov potrebnih investicijskih sredstev. Na podlagi tako združenih investicijskih sredstev smo 27. junija 1972 začeli z izgradnjo nove tovarne. Prvo lopato je zasadil pokojni tov. Karel Kušar, takratni predsednik

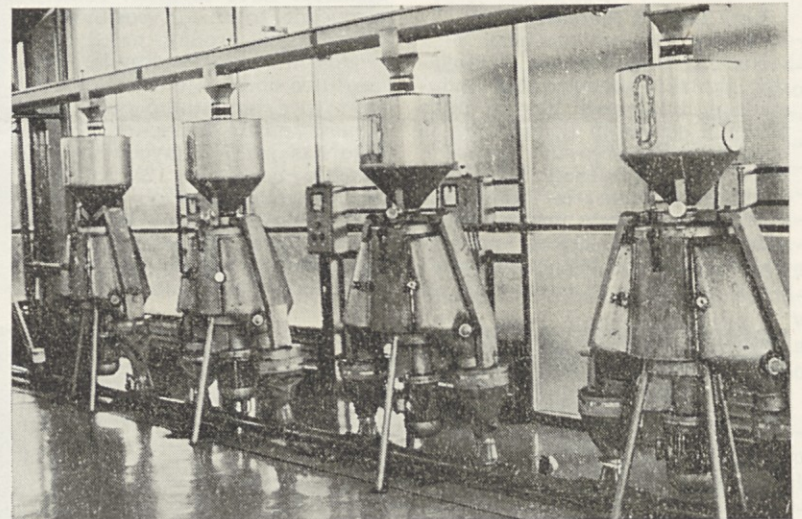
Sest priznanj za šest zaslužnih in dolgoletnih delavcev Embe.

Večina nove opreme je izdelek nemške firme G. W. BARTH iz Ludwigburga. Tudi komandna plošča je Barthova.

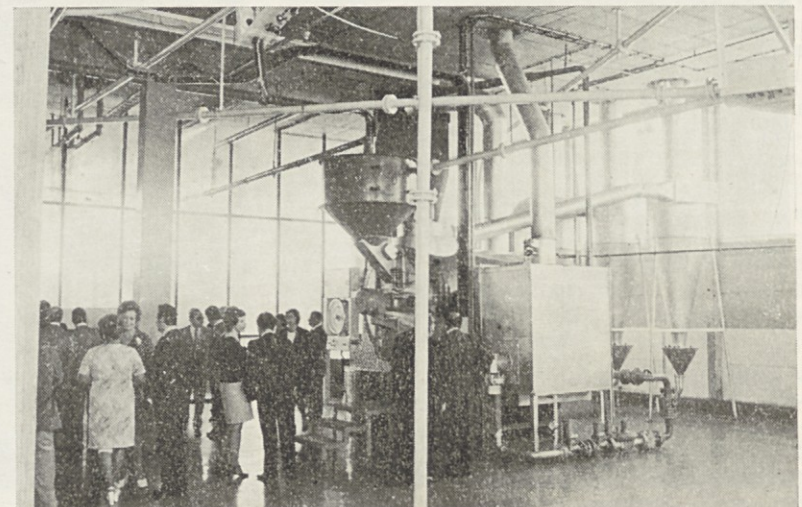
Devetnajst jugoslovanskih Oskarjev za embalažo in kdo ve koliko priznanj krasi že tako prijetno urejeno sejno dvorano.

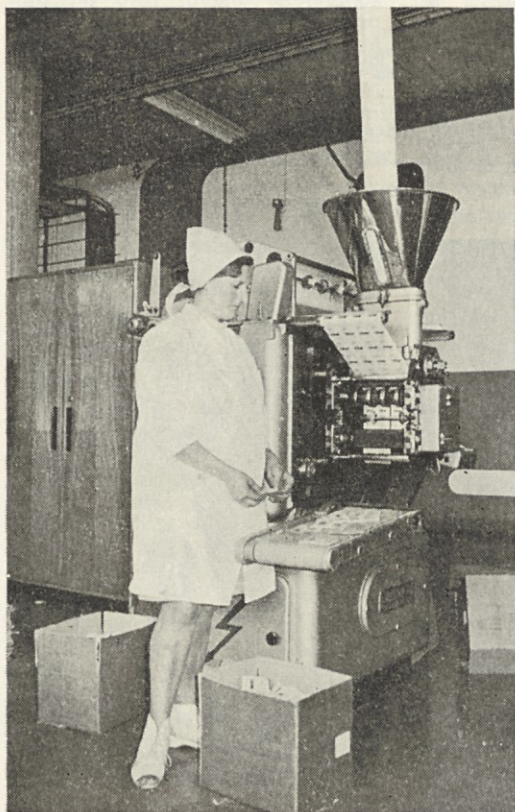
Mlevnica. To je le del strojev za mletje kave. Od tod potuje kava v pakirnico.

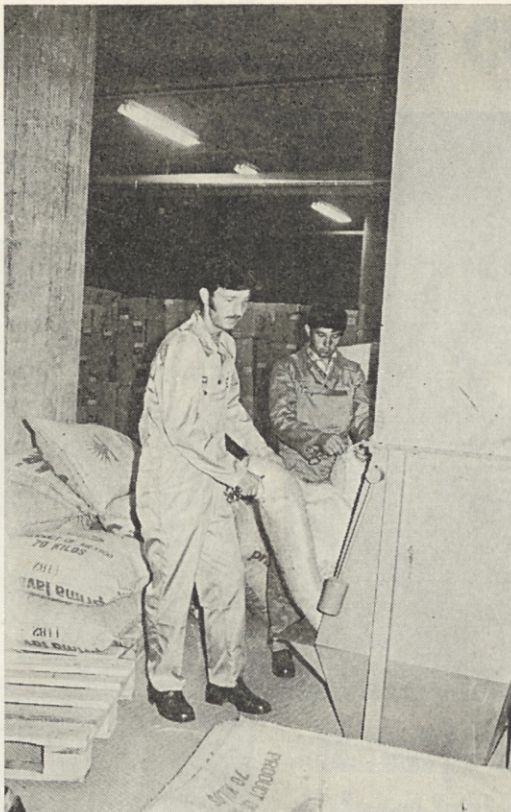
Po ogledu tovarne je bil v sejni dvorani koktajl. Bilo je vsega dovolj; od aperitiva, mini sendvičev in kalamarov, do slaščic in vina. Za vse to je poskrbel kolektiv TOZD »Kavarna Evropa«.

Sodobno opremljena pražarna je pritegnila zanimanje nas vseh. Pri- bližno dvajset minut traja eno praženje: v osmih urah lahko sprazijo kar celih pet ton surove kave.

Tale stroj ni kar tako. V osmih urah zapakira celih 1200 kg serviranega sladkorja. Koliko vrečk po 8 gramov je to? Stroju streže Ančka Ivančan.

Delavca, Mujada Beganović in Stanislav Cerar, stresata surovo kavo v stroj, ki jo »požene« v pražarno, kar tri nadstropja višje.

Smo v drugi etaži, ki je namenjena vskladiščenju in prevzemanju gotovih izdelkov. Po paletnem dvigalu prihaja blago, ki se avtomatsko vklada v pretočne regale. Se en zanimiv podatek: v tem skladišču je prostora za 1110 palet. Delo Franca Baligača ni težko, saj mora le pazljivo ravhati z napravami.

Skupščine občine Ljubljana-Bežigrad. Danes je zgrajena in poglavitne težave poskusnega obratovanja so za nami.

Na 10.000 m² površine v štirih etažah imamo delavci EMBE zagotovljen nadaljnji razvoj in prostorsko podlago za razširitev proizvodnega programa in nadaljnje povečanje kapacitet. Zato smo sprejeli obveznost v svojem perspektivnem petletnem načrtu, da bistveno razširimo svoj proizvodni program, dopolnimo produktivnosti dela. Skladno s temi nalogami v perspektivnem načrtu smo si kljub preselitvi in poskusni proizvodnji v naši novi tovarni za letošnje leto zadali nalogo doseči 170 milijonov celotnega dohodka, torej kar 40 % več kot lani. Zastavljeni cilj do danes uspešno dosegamo. Zavedati pa se moramo, da je naša tovarna še prazna. V njej je še veliko prostora za nove stroje in nove de-

lavce. Zavedamo se, da je najprej dolžnost nas delavcev EMBE, da jo zapolnimo s stroji, da z dohodkom svoje temeljne organizacije gospodarimo tako, da bo ta cilj jutri dosežen. Povemo pa lahko, da je družbeni dohodek v rokah delavcev v naši temeljni organizaciji dobro naložen, da znamo delati in dosegati načrtovane uspehe. Zato delavci EMBE upravičeno pričakujemo tudi v prihodnje pomoč širše družbene skupnosti, da bi program izgraditve nove tovarne bil čim preje in v celoti uresničen.

Tovarna mora prispevati svoj delež k družbenemu razvoju

Na koncu mi dovolite, da se v imenu delavcev temeljne organizacije EMBE zahvalim vsem organizacijam združenega dela, organom družbeno političnih skup-

nosti in drugim ter mnogoštevilnim posameznikom, ki so pokazali veliko razumevanja in nam pomagali, da lahko danes delamo v tako lepi in sodobni tovarni. Tovarna pa ne sme biti le lepa, biti mora tudi uspešna, doprinesiti moramo svoj delež k družbenemu razvoju, to pa je naša obveznost, ki se je zavedamo vsi delavci združeni v EMBI.

Nove tovarniške prostore odpiramo v času, ko naša Krajevna skupnost Posavje praznuje svoj krajevni praznik. Delavci Embe smo novi člani Krajevne skupnosti Posavja in naša želja je, da bi z današnjim praznovanjem postavili temelj za prihodnje plodno sodelovanje in za skupno samoupravno zadovoljevanje potreb in interesov ljudi tega območja.

V temeljni organizaciji EMBA nas ni veliko toda velika je naša današnja delovna zmaga. Z njo

se delavci Embe pridružujemo številnim podobnim delovnim zmagam delavcev drugih temeljnih organizacij v sestavi Mercatorja. Veliko takih zmag je bilo na naši skupni dosednji razvojni poti.

Letošnje leto pa je jubilejno leto. Preteklo je namreč 25 let od ustanovitve naše delovne organizacije Mercator, današnja otvoritev nove tovarne pa naj ta jubilej še posebej počasti.

Prispevke o TOZD »EMBA« sta pripravila novinar Mile Bitenc in sodelavka informativne službe, Nada Lombardo. Fotografije so delo Kancijana Hvastije

Tile sodelavci pa so poskrbeli, da je bila miza polna specialitet, pečenih na žaru.

Ob tako pomembnem prazniku, kot je otvoritev tovarne, je seveda treba tudi nazdraviti.

Kaj so rekli o novi tovarni

Po ogledu tovarne so nas vodstveni delavci in predstavniki samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij TOZD Emba povabili še v sejno dvorano, kjer so nam postregli z zakusko.

Prijetna dvoranica, ki jo krasi številne diplome za embalažo in proizvode, organizacijske sheme samoupravnega sistema in grafikoni, je zaživela. Drug drugemu smo hiteli pripovedovati o svojih vtisih, nekateri so že vnaprej napovedovali možnosti izkoriščanja nadaljnjih kapacitet tovarne, drugi spet so bili navdušeni nad naj-sodobnejšo opremo tovarne...

Nekatere izmed povablencev smo povprašali za vtise in takole so nam odgovarjali:

PETER TOŠ, predsednik komisije za samoupravljanje pri CK ZKS:

Vidimo, da je šel majhen kolektiv v veliko investicijo. Podatek, da so v gradnji udeleženi z 80 % lastne udeležbe je izjemen za slovenske pa tudi za jugoslovanske razmere. Sedeminsedemdeset zaposlenih je ustvarilo materialno bazo, ki bo služila vsaj še tolikšnemu številu delavcev. Vsak dinar naložen v roke Embe je dobro naložen.

Videli smo, da tovarna še ni do konca opremljena, da bo v prihodnje potrebovala pomoč ostale delovne skupnosti Mercatorja in širše družbene skupnosti.

Dognanost tehnološkega procesa zmanjšuje fizični obseg dela.

Kolektiv TOZD Emba je na izjemno razviti stopnji tudi v samoupravnem pogledu. Je pomembno žarišče za razvoj samoupravljanja celotnega Mercatorja.

Ob tej priložnosti iskreno čestitam in želim nadaljnje uspehe pri uresničevanju nalog, ki so zahtevne.

JOŽE BERLAN, direktor TOZD Trgopromet Kočevje:

To je velik uspeh Embe, da je v tako kratkem času, takorekoč z lastnim kapitalom, zgradila tak objekt. Presenetil me je tehnološki postopek in lahko trdim, da tako dognanega še nisem imel priložnosti videti, čeravno sem si ogledal tudi nekaj tovarn zunaj naših meja.

Upam, da bo ta objekt pripomogel k hitrejšemu razvoju celotnega Mercatorja, ki bi izkoristil še neizkoriščene kapacitete.

JOŽE BUČAR, sekretar občinskega komiteja ZK Ljubljana Bežigrad:

Tovarna je name naredila izreden vtis. S svojo izredno arhitektonsko in tehnično opremljenostjo zagotavlja zdravo in ustvarjalno delo vseh zaposlenih. Pohvalil bi tudi aktivnost osnovne organizacije zveze komunistov v kolektivu, s katero odlično sodelujemo.

ANTON FRAS, podpredsednik Krajeвне skupnosti Posavje:

Presenečen sem. Nisem pričakoval, da bo tovarna tako moderno opremljena. Všeč mi je tudi to, da so se danes spomnili starih delavcev in jih visoko odlikovali. Prizadevne delavce moramo odslej nagrajevati za minulo delo. Vesel sem tudi sodelovanja med tovarno in našo krajevno skupnostjo. Tako se zbližujeta proizvajalec in potrošnik.

Kolektivu želim še veliko uspehov in nadaljnega sodelovanja z našo krajevno skupnostjo.

ANTE BAUMGARTNER, predstavnik TOZD EMBA za Dalmacijo:

Danes imamo veliko tovarno, ki bo lahko veliko delala. Blago bo prihajalo do potrošnika hitreje, kar pa v prejšnji tovarni ni bilo mogoče. Kave Mercator v Dalmaciji veliko prodam, predvsem surove, zadnje čase pa gre

tudi prazena in mleta. Naj povem, da mesto Zadar in njegovo zaledje trošita v glavnem le našo kavo.

JOŽICA BLAZNIK, direktorica TOZD Kavarna Evropa:

Spominjam se sestanka, ko smo slišali, da ima Emba le tri stroje. Pred štirinajstimi dnevi sem si že ogledala nove obrate in preseenečena sem bila, da so v tako kratkem času napravili tako velik skok naprej. Nova tovarna je edinstvena v Sloveniji in tudi Jugoslaviji.

Delavci delajo v idealnih delovnih razmerah. Prostori imajo veliko naravne svetlobe, sama organizacija dela je dobro pripravljena. Pohvalila bi tudi delavsko restavracijo v tovarni, pa seveda vodstvo kolektiva, ki je vložilo veliko naporov pri svojem delu.

FRANC STROJAN, direktor TOZD Emona:

Menim, da v Sloveniji nimamo tako sodobne tovarne te vrste. Včasih smo šli ogledovat take tovarne v Nemčijo, danes pa jih imamo tudi že na domačih tleh.

Čestitati moramo kolektivu TOZD Emba, kakor tudi tovarišici direktorici.

EDO BOŽIČ, direktor sektorja maloprodaje in gostinstva:

Tehnologija dela poteka na naj-

sodobnejši način, zato bo tudi produktivnost visoka. Neizrabljene kapacitete naj bi se izkoristile za potrebe celotnega podjetja Mercator. Obstajajo možnosti za razvoj sadne branže itd. Naš nadaljnji plan razvoja mora biti v tej smeri.

ŠTEFAN TEMLIN, sekretar občinskega sveta ZK Ljubljana Bežigrad:

Vse najlepše lahko rečem o novem objektu. Neposredno sem se pogovarjal tudi z delavci v tovarni. Vsi so se pohvalili z organizacijo dela v tovarni, s samoupravnim življenjem, pa tudi z osebnimi dohodki.

Posebno razveseljivo je tudi to, da delavski svet, sindikat, aktiv ZK in mladina sodelujejo tudi v vseh občinskih organih. Sodelovanje smo zabeležili že pred preselitvijo v našo občino.

Samoupravljanje v Embi je zelo razvito in je na izredno visoki ravni. Tu je tudi sedež Konference zbora delegatov združenega dela naše občine.

ŠEFIKA HALILBEGOVIĆ, predstavnica TOZD Emba za Bosno in Hercegovino:

Sedaj se bomo morali še bolj angažirati pri prodaji kave in ostalih naših proizvodov. Osebnim prodam velike količine kave, ker tu vsi ljudje pijejo kavo. Največ je zanimanja za surovo kavo, ker pri nas je še močno v navadi, da ljudje pražijo kavo sami doma.

Tovarna je odlična. Skorajda povsem avtomatizirana, prostor na pa tudi lokacija je izredna.

Zasedanje zbora delegatov

Dne 17. 9. 1974 je bil v prostorih TOZD Kavarna-bar »Nebotičnik« zbor delegatov našega podjetja. Na njem so delegati obravnavali posebni pismeni sporazum o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti podjetja Mercator Ljubljana n. sub. o. na temeljne organizacije združenega dela.

Omenjeni sporazum smo sprejemali že ob koncu lanskega leta. Napravljen je bil na osnovi stanja, ugotovljenega po zaključnem računu za leto 1972. Pri novem predlogu posebnega pismenega sporazuma pa smo morali upoštevati stanje letne bilance za leto 1973 in periodičnega obračuna za 31. 3. 1974.

Predlog tega sporazuma so delegati prejeli v proučitev nekaj dni pred zasedanjem. Na zahtevo komisije za finančni del, ki se je sestala kasneje, pa so delegati prejeli na samem zasedanju še popravke in pripombe k posebnemu pismenemu sporazumu.

Sporazum, ki se je obravnaval, je sestavni del osnovnega samoupravnega sporazuma o združevanju v podjetje Mercator in se bo sprejemal na zborih delavcev vseh TOZD. Le-ti so predvideni v prvi polovici meseca oktobra. Vzporedno s tem je tudi priprava na razpis vodilnih delovnih mest, tako da bo registracija podjetja lahko izvedena 31. 10. 1974, kot je to predvideno. Ves material moramo predložiti sodišču do 20. oktobra, zato moramo z zbori pohiteti.

Kaj nam določa novi posebni pismeni sporazum?

Tudi v besedni del posebnega pismenega sporazuma o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti podjetja Mercator na TOZD je nekoliko izpremenjen. Na zasedanju so delegati sprejeli predlog sprememb. Tako se tekstovni del glasi:

Na podlagi 2. odstavka 42. člena Zakona o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register, je bil v skladu s 185. členom Samoupravnega sporazuma o združevanju v podjetje na zboru delavcev TOZD Emba, TOZD Emona, TOZD Gradišče, TOZD Grmada, TOZD Hladilnica, TOZD Hrana, TOZD Idrija, TOZD Investa, TOZD Jelka, TOZD Kavarna-bar Nebotičnik, TOZD Kavarna Evropa, TOZD Litija, TOZD Logatec, TOZD Metlika, TOZD Panonija, TOZD Polje, TOZD Preskrba, TOZD Rožnik, TOZD Standard, TOZD Špecerija, TOZD Tovarna mesnih izdelkov, TOZD Grosist, TOZD Trgopromet, TOZD Veleblagovnica Novi Beograd in TOZD Vrhnika skupno s tem samoupravnim sporazumom sprejet naslednji

Posebni pismeni sporazum o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti podjetja Mercator Ljubljana, na temeljne organizacije združenega dela

I. UVOD

1. člen

Ta posebni pismeni sporazum o delitvi sredstev, pravic in obveznosti podjetja Mercator Ljubljana na vse temeljne organiza-

cije združenega dela je sestavni del samoupravnega sporazuma o združevanju.

2. člen

Na TOZD podjetja Mercator se prenesejo vsa ona sredstva, ki so jih pridobila samostojna podjetja oziroma kasnejše poslovne ali obratne enote, kot predhodnice TOZD. Sredstva organizacijske enote Mercator se prenesejo na TOZD Grosist, razen upravnih prostorov in opreme, ki ostanejo v idealnem upravljanju vseh TOZD (solastništvo).

Evidenco nad sredstvi v uprav-

ljanju (idealnem solastništvu) vodi računovodstvo delovne skupnosti podjetja.

Delež na združenih sredstvih po tem členu onih TOZD, ki se izločajo iz podjetja Mercator, lahko realizirajo iz skupnih sredstev samo tisti del, ki so ga dejansko vložile iz svojega dohodka v času skupnega poslovanja. Dodeljeni delež ob konstituiranju pa se sorazmerno prenese na TOZD, ki ostanejo v sestavi delovne organizacije.

3. člen

Ta posebni sporazum o delitvi sredstev, pravic in obveznosti je napravljen na osnovi stanja ugotovljenega po zaključnem računu 1973 z upoštevanjem sprememb, ki so nastale v letu 1974 do periodičnega obračuna per 31. 3. 1974, kar je v skladu z datumom pod-

pisa samoupravnega sporazuma z dne 26. 3. 1974.

Razprava o računskem delu

Dne 24. 9. 1974 bo sestanek računovodij TOZD s samostojnim finančnim obračunom, predstavnikov TOZD, ki nimajo samostojnega finančnega obračuna, predsedstva zbora delegatov in finančne komisije. Na njem bodo podrobno proučili posebni pismeni sporazum z dodatki in popravki, predvsem njegov računski del.

Zbor delegatov je na svojem sestanku pooblastil svoje predsedstvo, da na podlagi pripomb in predlogov s sestanka računovodij odloči, ali pomenijo predlogi bistvene spremembe in če je potreben ponoven zbor delegatov. Možno je tudi, da se bodo pripombe upoštevale s pismenim pristankom vseh delegatov.

Nekaj besed o samoupravnih delavski kontroli v Mercatorju

Kratek pogovor o samoupravnih delavski kontroli v našem podjetju smo imeli s tovarišem Vasjo Butino, delegatom sveta delavske kontrole podjetja in predsednikom organa delavske kontrole delovne skupnosti podjetja Mercator.

Tudi v Mercatorju je zaživel delavska kontrola; tako na ravni podjetja, kot tudi v TOZD in delovne skupnosti.

Določila o delavski kontroli so zapisana v samoupravnem sporazumu.

Svet delavske kontrole podjetja Mercator šteje osem delavcev, izvoljeni pa so bili na zborih delavcev TOZD na predlog družbeno-političnih organizacij.

Glede na to, da je podjetje pozno konstituirano, 26. marca, pa zaradi počitnic, je bilo konstituiranje sveta delavske kontrole podjetja Mercator šele 10. septembra.

Predsednik sveta delavske kontrole je tovariš Janko Petek iz TOZD »Panonija« Ptuj, njegov namestnik pa je tovarišica Marjanca Vrhovec, zaposlena v TOZD »Hrana«. Sicer pa je struktura delegatov naslednja: iz detajlistične dejavnosti so trije delegati, po dva sta iz detajlistično-grosistične in industrijske ter storitvene dejavnosti ter en delegat iz delovne skupnosti podjetja.

Povedali smo že, da so določila o samoupravnih delavski kontroli napisana v samoupravnem sporazumu o združevanju v podjetje Mercator, poleg tega pa je v pripravi še pravilnik o samoupravnih delavski kontroli podjetja in poslovnik o delu sveta delavske kontrole podjetja. S tem se bodo še natančneje uredile nekatere poslovne zadeve, na primer sklicevanje sej. V pravilniku so bolj konkretno določene materialno pravne določbe.

Na svoji prvi seji svet delavske kontrole in reševal konkretnih primerov; ni bilo prijav, kar pa je zelo pozitivno in zaželeno bi bilo, da bi tako ostalo tudi v prihodnje.

Morda naj zapišem tudi to. Sklep prve seje sveta delavske kontrole podjetja Mercator je bil, da se v oktobru organizira enodnevni seminar o delu delavske kontrole. Seminarja se bodo ude-

ležili: po en član organa delavske kontrole iz vsake TOZD in delovnih skupnosti, predsedniki delavskih svetov TOZD in svetov delovnih skupnosti, predsedniki osnovnih organizacij sindikatov TOZD in delovnih skupnosti ter vodilni delavci podjetja.

Seminar bo organiziran v sodelovanju z inštitutom za delo.

Svet delavske kontrole je organ na nivoju podjetja za zadeve, ki se nanašajo na podjetje kot celoto; sveti delavskih kontrol na

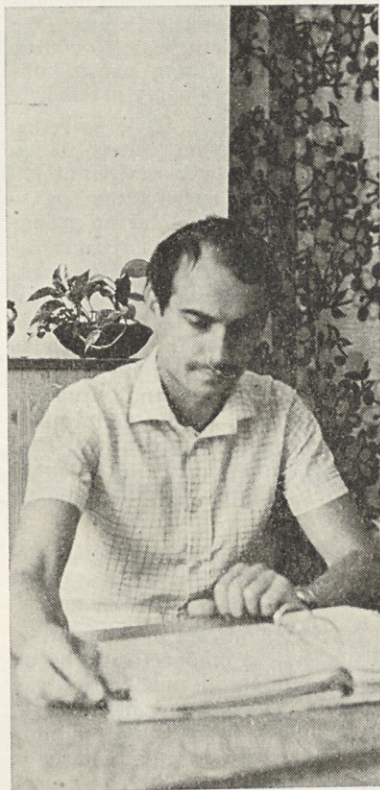
ravni TOZD ali delovnih skupnosti pa so od tega popolnoma ločeni. Vsak dela na svojem področju.

Organi na ravni TOZD in delovnih skupnosti pa so v določenih primerih dolžni obvestiti organe delavske kontrole na ravni podjetja. Strokovna služba podjetja je pripravila vzorec pravilnika in poslovnika za delo organa delavske kontrole in ga poslala vsem TOZD, da ga po potrebi lahko prilagodijo svojim razmeram.

Delavska kontrola je organizirana tudi v delovni skupnosti podjetja in to na željo delavcev. Izvolili so pet članov delavske skupnosti podjetja. Doslej so imeli že tri sestanke. Na prvem so se konstituirali, na ostalih dveh pa so pripravljali samoupravni sporazum o samoupravnih delavski kontroli in poslovnik o delu in programu dela. Tudi tu ni bilo nobenih konkretnih primerov, da bi jih reševali.

Tako je danes, kako bo pa v naprej? Smernice za delo delavske kontrole bo prav gotovo prinesel oktobrski seminar.

Pogovor zapisal:
Mile Bitenc

Delegat sveta delavske kontrole podjetja in predsednik organa delavske kontrole Delovne skupnosti podjetja: VASJA BUTINA

— Častna beseda, očka. Moj novi zaročenec ne igra na električno kitaro.

Zgovorni podatki

REALIZACIJA IN DRUGI PODATKI KAŽEJO DOBRE REZULTATE, OSTANEK DOHODKA PA JE OBČUTNO PREMAJHEN

TOZD Panonija posluje v 46 prodajalnah, od tega jih je 16 v Ptuj, kjer je tudi Blagovnica s 14 specializiranimi oddelki, 30 prodajal pa je na podeželju. V trgovanju na veliko pa je 7 skladišč, od katerih so še v starih prostorih skladišče galanterije, tekstila, kemikalij in plastike, skladišče prehrane, pohištva in železnine pa je v novih centralnih skladiščih v Ptuj. Štiriindvajset lastnih kamionov prevaža blago kupcem na področju Stajerske, Koroške, Savinjske doline, Dravske doline, Prekmurja in po bližnjih področjih SR Hrvatske.

Zraven trgovine je še v povojih storitvene dejavnosti in že dobro razvita proizvodnja zaščitnih sredstev v Kidričevem.

Mnogi podatki kažejo hitro rast TOZD.

Realizacija v prvem polletju letošnjega leta je dosegla 284.774.000 din in je za 41 % večja kot v letu 1973. Temu primerno se je povečal celotni dohodek, saj je večji od preteklega leta za 39 %, skupna porabljena sredstva za 39 %, doseženi dohodek celo za 48 %,

masa osebnih dohodkov zaradi 15 % povečanja zaposlenih za 37 %, kar vse kaže, da smo dobro poslovali in si prizadevali za doseganje boljših rezultatov. Povprečni osebni dohodki so se v primerjanem obdobju povečali samo za 7 %, kar pomeni, da delno zaradi intenzivnosti zaposlovanja, delno zaradi gospodarske situacije niso sledili podražitvam. Le-te so bile v letošnjem letu precejšnje in OD realno tako visoki kot v preteklem letu.

Pri raznih povečanjih stroškov poslovanja in vedno manjše razlike v ceni je skupna akumulacija (amortizacija in ostanek dohodka) kar za 18 % manjša kot v prvi polovici preteklega leta. Pri podrobnejši analizi podatkov smo ugotovili, da razlika v ceni precej pada in da je v primerjanem obdobju padla za 15 %. Od skupne vrednosti prodanega blaga odpade na nabavno vrednost blaga 85 %, za osebne dohodke porabimo 6 %, obresti za kredite za obratna sredstva 1,27 %, in tako ostane čista okumulacija le 0,78 %. V preteklih letih je bila skupna akumulacija trgovine približno 2 %, ponekod pa tudi več. S tako nizko akumulacijo ni pričakovati napredka v trgovini in njenega nadaljnjega razvoja.

Delež realizacije prodaje na drobno se mora povečati

Pri obravnavanju gospodarjenja v prvem polletju je DS TOZD opozoril na nekatere probleme, ki jih je v poslovanju potrebno rešiti, da se gospodarski položaj in stroški zmanjšajo. Kljub temu, da v prodajalnah stalno opozarjajo, da imajo prenizke zaloge, da niso dovolj sortirani glede na zahtevnost in potrebe kupcev, je potrebno vrednost zalog občutno zmanjšati, predvsem pa prekontrolirati zaloge v engro skladiščih.

V engro dejavnosti je potrebno napraviti izračune, katero blago in kako daleč je še rentabilno, da se grosira, v zvezi s tem pa je treba doseči, da se lastne prodajalne hitreje in bolj sortirano zalaga, saj nam maloprodajna mreža dnevno priliva sredstva. Kot nadaljnji ukrep za izboljšanje stanja je hitrejša in učinkovitejša izterjava kupcev, da ne bi prišli v slabšo likvidnostno situacijo. Vsem kupcem, ki so neredni plačniki moramo zaračunavati zamudne obresti, tako kot bo pripravil predlog izvršilni odbor TOZD.

Imeti moramo tudi večji nadzor nad stroški, ter tako v celoti zmanjšati poslovne stroške.

Navadeni ukrepi in še nekateri drugi, naj bi omogočili, da bo ob koncu leta stanje ugodnejše. Prav tako si je potrebno prizadevati, da bo tudi širše družbeno politična skupnost in celotna družba zavzela pozitivnejši odnos do trgovine in jo pričela obravnavati enakopravno z ostalimi panogami gospodarstva.

zf

zf

SEJA KONFERENCE OSNOVNIH ORGANIZACIJ

Izvršni odbor konference sindikata podjetja je imel dne 18. septembra svojo 5. sejo.

Razpravljali so o programu proslave ob 25-letnici podjetja, predvsem o športnih in kulturnih prireditvah, ki smo jih doslej že nekaj organizirali. Do osrednje proslave v novembru nameravamo pripraviti še nekaj športnih tekmovanj za katere je veliko zanimanja.

Na seji so bili skupnemu delavskemu svetu podjetja predlagani tudi možni kandidati za člane razpisne komisije ob reelekciji vodilnih delovnih mest na ravni podjetja. Predlagani so bili: **Ferdo Lovrec** iz TOZD Panonija Ptuj, **Evdoksija Popović** iz TOZD Špecerija in **Boris Vaupotič** iz TOZD Emba.

Nadalje so na seji priporočili vsem IO OOS v TOZD, da

poskrbijo za ceneno ozimnico za svoje delavce.

Sprejet je bil tudi sklep, da se takoj po republiškem kongresu Zveze mladine Slovenije, ki bo v oktobru, ustanovi v Mercatorju Konferenca mladih delavcev. Prve seje naj bi se udeležila po dva predstavnik iz vsake TOZD, ne glede na to ali so že ustanovili aktiv mladih delavcev.

Dogovorili so se tudi za pripravo konference sindikata podjetja, ki naj bi bila takoj po republiškem kongresu sindikatov, v mesecu novembru.

Zadnji sklep, ki so ga sprejeli na tem sestanku je bil sklep, da morajo vsi IO OOS obravnavati vzorec samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih v z družbenem delu, ker je tudi sindikat so podpisnik tega sporazuma.

Važni so roki

POSEBNE KOMISIJE IMAJO DOLOČENE NALOGE IN ROKE ZA NJIHOVO IZVRŠITEV

Na zadnjem zasedanju je DS TOZD Panonija imenoval več občasnih komisij, ki imajo nalogo, da opravijo določeno delo v postavljenem roku.

Komisija za izdelavo analize o umestnosti ustanovitve več TOZD

Posebna skupina družbeno političnih delavcev v občini Ptuj je že pred časom podala mnenje, ki je bilo osvojeno na širšem političnem aktivu občine Ptuj, da se v Panoniji prouči možnost ustanovitve več TOZD, ki bi naj bile povezane v skupnost TOZD. To za delavce Panonije ni bila nova ugotovitev, saj se že več časa oglašajo posamezniki in skupine, ki predlagajo različne rešitve pri ustanavljanju TOZD znotraj Panonije.

Posebna komisija, ki jo je imenoval DS TOZD ima nalogo, da izdela analizo, dana bo v javno razpravo vsem delavcem, ki bodo na osnovi tega odločili o bodoči organiziranosti Panonije. Delo ne bo lahko, saj nastopa vrsto kompliciranih situacij, različne težnje in predlogi. Pri izdelavi analize, ki pa mora biti končana do konca oktobra, moramo upoštevati določila zakona o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register, težnje in zahteve delavcev vseh delov Panonije in ne nazadnje tudi ekonomičnost in primernost nove organizacije, v cilju doseganja boljših poslovnih rezultatov, kot tudi bolj neposrednega odločanja delavcev o rezultatih svojega dela.

Komisija za izvedbo reelekcije vodilnih delavcev

Po Statutu TOZD mora biti izvedena reelekcija delavcev na vodilnih delovnih mestih že v oktobru. Posebna komisija, bo mo-

rala opraviti to odgovorno delo in predlagati delavskemu svetu kandidate za naslednja delovna mesta: direktorja TOZD, namestnika direktorja, vodje komercialnega sektorja, vodja gospodarsko-računskega sektorja in vodja splošnega sektorja.

Pri predlaganju kandidatov bo potrebno upoštevati družbene dogovore in sporazume h katerim je pristopila Panonija oziroma je njihov podpisnik.

Komisija za izdelavo osnutka samoupravnega sporazuma o sistematizaciji

Strokovne službe so že dalj časa pripravljale gradivo za izdelavo samoupravnega sporazuma o sistematizaciji delovnih mest v TOZD Panonija. To gradivo je bilo posredovano vsem zaposlenim, tako, da lahko že v prvi fazi nastajanja tega akta neposredno aktivno delujejo, saj gre nedvomno za enega najpomembnejših aktov pri urejanju medsebojnih razmerij v združenem delu. Posebna komisija mora v roku enega meseca izdelati osnutek akta in ga predložiti delavskemu svetu, da na osnovi predloga izdela predlog. Realno računamo, da bo do lahko o sporazumu o sistematizaciji delovnih mest v Panoniji zaposleni razpravljali že ob koncu letošnjega leta in ga tudi podpisali.

Komisija za izdelavo sprememb sporazuma o delitvi OD

Samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov za grupacijo trgovine predvideva nekatere spremembe, predvsem na področju minulega dela. Prav tako je potrebno vskladiti nekatere nesorazmerja pri delitvi osebnih dohodkov v Panoniji, za

(Nadaljevanje na 9. strani)

Sprejet pravilnik o varstvu pri delu

Na svoji 9. seji je DS TOZD Panonija sprejel pravilnik o varstvu pri delu, ki je bil že dalj časa v javni razpravi v delovnem kolektivu. Dosedanji pravilnik ni v zadovoljivi meri zadoščal ter ga je bilo potrebno uskladiti tudi z zakonom o medsebojnih razmerjih v združenem delu.

Zaradi precejšnjega obsega dela in tudi novih dejavnosti, so nekatera določila povsem nova. Predvsem je močno razmejena odgovornost za varstvo pri delu, ki je s pravilnikom prenešana na neposredne vodje poslovnih enot. Dosedanji pravilnik je vso odgovornost prenesel samo na dva vodilna delavca, ki pa mnogokrat nista imela možnosti vplivanja na varno delo. S tako prenešeno odgovornostjo se lahko varstvo pri delu precej poveča, predvsem pa še, ko bo izveden tudi določen pouk in preizkus znanja iz varstva pri delu, ki ga bodo morali opraviti vsi vodje poslovnih enot in drugi delavci, ki jih za to določa pravilnik.

Pri nenehnih spremembah predpisov, je zakonodaja v TOZD v skoraj vseh OZD neažurna, zastarela, kar je spričo mnogih novih predpisov razumljivo, saj posamezne komisije in strokovne službe ne zmorejo vsega dela. Po spremenjeni ustavi in ko bodo sprejeti še vsi predpisi, ki konkretizirajo Ustavo, bi bil čas, da se intenzivnost spreminjanja zakonodaje zmanjša in da se lahko delovni ljudje posvetijo samo izboljšavanju notranje zakonodaje na osnovi pridobljenih izkušenj in po vprašanjih, ki jih praksa pokaže, da jih je potrebno spremeniti.

Sami jih šolajmo!

Kader, ki ga bomo potrebovali, si moramo sami izšolati

Pri vedno hitrejšem razvoju in zahtevnejšem strokovnemu delu potrebujemo vedno več strokovnega kadra, ki si ga sami izobražujemo, tako z izobraževanjem na delovnem mestu kot z drugimi oblikami, predvsem pa štipendiranjem dijakov in študentov na srednjih, višjih in visokih šolah. Svet za medsebojna razmerja v združenem delu TOZD Panonija je letošnje leto razpisal naslednje štipendije: 2 na VEKS, smer informatika, 2 VEKS, finančno-računovodska smer, 2 na II. stopnji VEKS, 2 na višji pravni šoli, 1 na pravni fakulteti, 1 na višji šoli za organizacijo dela, 1 na višji šoli živilske stroke, 3 na ESS in 1 na srednji aranžerski šoli. Kandidatov za nekatere šole je bilo zelo malo, tako, da se je za 6 razpisanih štipendij na VEKS priglasi samo en kandidat, da pa je bilo kandidatov za višjo pravno šolo za 2 štipendije 5, za ESS je bilo 6 kandidatov, za vse ostale šole pa samo en kandidat. Po več letih neuspešnih razpisov, se je prijavil tudi en kandidat za višjo šolo za organizacijo dela in en kandidat za štipendijo na srednji aranžerski šoli.

Vse to nam kaže, da poklicno svetovanje, predvsem pa poklicna vzgoja in usmerjanje v osnovnih in srednjih šolah ni na primerni ravni, saj mnogi gredo v tiste šole, kjer računajo, da bodo lažje zmagovali študij, pa čeprav brez štipendije in brez vsake garancije, da bodo lahko dobili zaposlitev po končanem šolanju. Ni pa dovolj vpisa na tiste šole, ki dajejo kader, ki ga potrebujemo. Morda gre pri tem tudi za to, da so nekateri poklici preveč negativno ocenjeni, da je težko delo vezano na roke, da niso tako dobro plačani kot v nekaterih trenutno konjunktornih poklicih in podobno.

Že nekaj let je težko dobiti kandidate za študij na višji ekonomsko-komercialni šoli — finančna smer, čeprav so mnogi razpisi za precej visoke štipendije. Kako dolgo bo še tako, je težko napovedati, vendar upamo, da se bo situacija spremenila.

Enajst novih štipendistov na srednjih, višjih in visokih šolah

Svet za medsebojna razmerja je podelil 11 novih štipendij za študij na srednjih, višjih in visokih šolah. Štipendije so usklajene s samoupravnim sporazumom o štipendiranju, ki ga je DS TOZD prav tako sprejel. Dosedanji štipendisti v redu opravljajo svoje študijske obveznosti in lahko računamo, da se bomo strokovno v naslednjih letih precej okrepili.

zf

Prodajalca Filipa Feharja smo fotografirali za pul-tom v poslovalnici na Travniku.

V tejle stavbi pa je naša prodajalna v Novakih.

Podeželske prodajalne

V Kladjah imajo vedno dosti dela. Vsaj tako nam je zatrdil tovariš Peter Bevk, ki je tamkaj poslovođa.

Važni so roki

(Nadaljevanje z 8. strani)

kar je DS imenoval posebno komisijo, ki ima nalogo, da do sredine oktobra izdela predlog sprememb in ga predložiti delavske-mu svetu in kolektivu v obravnavo in potrditev.

Komisija za pripravo predloga za podelitev priznanj, odlikovanj in nagrad

Ob 20-letnici Panonije in za posebne zasluge, ki jih imajo posamezniki na področju trgovine v Ptuj, predvsem pa pri delu

v Panoniji, tako na delovnih mestih, kot pri delu v samoupravnih organih in družbeno političnih organizacijah, bo posebna komisija izdelala predlog, kdo in kakšna priznanja naj se mu podelijo. Za posebne zasluge na vseh področjih delovanja, naj bi posamezniki dobili: državna odlikovanja, plaketo občine Ptuj, zlato značko Mercatorja in morda še kakšna druga priznanja ali nagrade. To delo bo opravila posebna komisija, ki jo je imenoval DS.

zf

Poleg blagovnice v Idriji, ima TOZD Idrija še 35 poslovalnic. Kar 16 med njimi je raztresenih po podeželju, v krajih, Kladje, Novaki, Zakriž, Orehek, Bukovo, Reka, Želin, Otalež, Ledine, Govejk, Godovič, Travnik, Krnice, Dole, Zavratac in Vojsko. Prodajalna Reka in Želin upravlja ena sama oseba in sicer prodaja v vsaki po tri dni na teden. Prav tako je tudi v Orehku in Zakrižu. V ostalih trgovinah, razen v Godoviču, na Vojskem in v Otaležu, kjer sta zaposlena po dva, vodi poslovanja en sam prodajalec. V glavnem so to KV trgovski pomočniki, štirje pa so priučeni trgovski delavci.

Vse poslovalnice so v zasebnih in združnih stavbah. Poseben problem predstavlja trgovina na Vojskem, ki je nameščena v župnijski kleti. Ti prostori ne ustrezajo sanitarnim in higienskim predpisom, ki veljajo za trgovino. Po odločbi inšpekcijskih služb pri SO Idrija lahko ta enota posluje le še do 1. septembra 1975.

Na Vojskem je potrebna nova gradnja. Lokacija je že določena — zemljišče imamo. Pripravljen je tudi idejni načrt. Po dogovoru z občinsko skupščino Idrija, bo le-ta pomagala s finančnimi sredstvi iz rezervnega sklada.

Stavbe, v katerih so naše prodajalne, na zunaj povsod ne kažejo najlepšega videza. Trgovine v njih pa so lepo urejene in čiste. Poslovalnice obsegajo samo prodajni prostor in priročno skladišče, so dobro založene z živili, krmili, čistili, šolskimi potrebščinami in ostalim drobnejšim blagom za vsakdanjo rabo.

(Nadaljevanje na 10. strani)

VEČ ZBLIŽEVANJA MED MLADIMI

Mladinke in mladinci TOZD Preskrba smo ob koncu prejšnjega meseca organizirali izlet v Crikvenico. Skupaj smo preživeli prijetno nedeljo, se še bolj spoznali med seboj in tako poglobili tovariške stike, ki nas bodo še bolj povezovali pri delu v aktivu in na delovnih mestih.

Želim, da bi se mladi TOZD Preskrba še naprej vključevali v svojo organizacijo, da bi aktivno delali in uspešno premagovali vse ovire in težave. Še več sodelovanja naj bo v bodoče s tržiškimi aktivni, predvsem pa z aktivni Mercatorjevih TOZD.

Izletov, kot je bil naš zadnji, si v prihodnje želimo še več, kajti zblíževanje mladih je jamstvo za nadaljnje delo.

Vili Gliha

Podeželske prodajalne

(Nadaljevanje z 9. strani)

Res je, da je večina poslovalnic na robu rentabilnosti, vendar so zaradi oddaljenosti teh krajev od večjih preskrbovalnih centrov nujno potrebne.

Do nekaterih je dostava blaga zelo težavna zaradi slabih cest. V zimskem času, ko zapade sneg je dostop z motornimi vozili do njih nemogoč. V vse te trgovine dostavimo na jesen iz centralnega skladišča v Idriji, od koder tudi sicer zalagamo v vse poslovalni-

ce, večje zimske zaloge. Kot smo že zapisali so v poslovalnicah samo priročna skladišča, zato prebivalcem teh vasj omogočimo nakup — nabavo zimske zaloge na obročno odplačevanje do meseca aprila.

Vse poslovalnice na podeželju so v mesecu avgustu 1974 ustvarile 1.070.000 din prometa, kar je približno 10 % celotnega prometa realiziranega v tem mesecu.

Jelka Ferjančič

Majhna prodajalna v Novakih je sila dobrodošla. Prijazno prodajalko Marijo Prezelj smo »ujeli« ravno pri delu.

Z velesejma v Zagrebu

MED 6500 RAZSTAVLJALCI
TUDI MERCATOR

Takole je zapisano v prospektu, ki ga je pred kratkim izdala uprava Zagrebskega velesejma:

»Štiri osnovne karakteristike Zagrebskega velesejma, ki garantirajo vaš komercialni uspeh na največjem sejmu v Jugoslaviji in enem največjih v svetu so: tradicija, mednarodno obeležje, poslovnost in posebne tržne značilnosti.«

Ta, zadnja karakteristika je še posebnega pomena, saj je mesto sejma na važni geografsko-ekonomski točki.

Jesenski sejem v Zagrebu je najbolj poslovna sejemska manifestacija v Jugoslaviji. Na letošnjem sejmu tako srečujemo skoraj 6500 razstavljalcev iz šestih celin. Na prostoru, velikem okrog 500.000 m² prikazujejo razstavljal-

ci iz 54 držav kar 300.000 različnih predmetov.

Med vso to množico razstavljalcev je seveda tudi Mercator. Na okusno urejenem razstavnem prostoru se predstavljamo kot trgovsko podjetje, v največji meri z izdelki, ki jih izvažamo oziroma uvažamo. Razen tega obiskovalce seznanimo tudi z izdelki naše TOZD Emba. Pa še enkrat srečamo Mercator na zagrebskem velesejmu. Gostinsko in trgovinsko opremo na svojem razstavnem prostoru prikazuje tudi Investa.

O poslovnih uspehih zaenkrat še ne moremo govoriti; nedvomno so, saj se je na našem razstavnem prostoru med sejmom srečalo veliko poslovnih ljudi. Sicer pa je tudi to že nekaj; da na tej priložnosti sodelujemo dolgo vrsto let tudi mi.

Mile Bitenc

ZANIMIVOSTI IZ BEOGRADA

Da bi svoje potrošace upoznao sa jesenjim asortimanom robe pripremljenim na novu školsku godinu »Mercator« je 23. 8. 1974. godine, u restoranu »Pri majolki« priredio modnu reviju pod nazivom »ŠKOLSKO ZVONO«.

Radne mantile, torbe i ostali pribor nosili su naši radnici iz Mercatora sa par dečaka i devojčica koji su prvacima pokazali i prvi korak u djačku klupu.

Program je vodila naša poznata spikerica Dušanka Kalanj uz pomoć Cuneta Gojkovića i još nekoliko pevača narodne i zabavne muzike.

Naši mali manekeni su na kraju programa dobili prigodne poklone koje je pripremio »Mercator« za prvo školsko zvono.

Jelena Šarenac

U robnoj kući »Mercator« u Novom Beogradu često se prikazuju modne revije. U avgustu pripremili smo reviju za školare pod nazivom »Školsko zvono«. Ovu fotografiju snimili smo u robnoj kući povodom prikazivanja novih modela.

SEJEM BIL JE ŽIV...

Savski log v Kranju je že nekaj dni pred otvoritvijo 24. mednarodnega sejma spet zaživel. Mrzlične priprave na preko 280 razstavnih prostorih za dan otvoritve so šle h kraju in 9. avgusta dopoldne so fanfare naznani- le svečan trenutek.

Sicer pa pustimo zdaj druge podatke, ki navajajo vse, od števila razstavljalcev, raznih ugodnosti in reklam, ki so ponujale na tisoče in tisoče raznih predmetov. Zau- stavimo se kar pri Mercatorju, v hali C Gorenjskega sejma v Kranju.

Enajst napornih delovnih dni je čakalo naše prodajalce. Napornih in težkih predvsem zato, ker je bila prav v tistih dneh neznosna vročina. Vsak dan, že od jutra na- prej. Skoraj od takrat, ko so se vrata odprla za obiskovalce; ko je iz zvočnika zazvenela tista zna- na »Prelepa Gorenjska« in ko je hip za tem napovedovalčev glas povedal nekako takole: »Dobro jutro! Vsak uspešen poslovni dan se začne s kavo Mercator.«

Pa se je začelo. Ljudje so se hipoma vsuli v razstavišni pro- stor in živ-žav je bil vsak dan, prav tja do večera. Obiskovalcev ni manjkalo, saj so vabile reklame po radiu, televiziji in časopi- sih, ponujali so se popusti in sploh tisoč ugodnosti.

Kranjski sejem je nekaj poseb- nega; vse razstavljeno blago lah- ko kupiš. Če imaš seveda denar. In tega, kot sem lahko spoznal, marsikomu ni manjkalo. V denar je šlo vse, od gramofonskih plošč in kaset, pa drobnih gospodinjs- kih aparatov, posode, lestencev, do posteljnega perila in zaves. Ne, še ni vse. Pohištvo vseh vrst, pa sam ne vem, koliko vrst bele teh- nike, mešalcev za beton, malih kmetijskih strojev...

Ljudje so kupovali vse; ne vem, morda so šli s tem namenom na sejem ali pa tudi ne. Morda je bilo ničlikokrat uspešno prav prijazno prigovarjanje oziroma nagovarjanje prikupnih prodajalk in prodajalcev. Marsikdo je tako- le rekel: Vidi se, da ste od Mer-

catorja, toliko govorite. No, kar zavijte in zaračunajte...

Pa je počasi denar tekel v blagajno. Iz rok mladih, ki so najra- je zbirali med gramofonskimi plo- škami in kasetami, pa iz rok varč- nih gospodinj, ki jim je prav na sejmu šinilo v glavo, da bi bilo res dobro imeti tudi »ta težko po- sodo«.

Tiste, večje nakupe smo tudi kreditirali. Da kar takole brez po- rokov, z dvajset odstotnim polo- gom lahko dobiš do dva milijona kredita, se je marsikomu zdelo več kot ugodno. Pa je posel cve- tel.

In tako je šlo vse dni; nedelje so bile še posebno hude.

Sejem v Kranju je za TOZD Preskrba iz Tržiča velikega po- mena. Lahko se predstavi potroš- nikom širšega gorenjskega pod- ročja. Prav zato Tržičani tod radi sodelujejo. Uspehi številnih sej- mov iz prejšnjih let kažejo, da se niso zmotili. V tako lepo urejen razstavno-prodajni prostor, hala C se je spremenila v pravo bla- govnico, je zares prijetno priti.

Ne smemo pozabiti zapisati, da smo v času sejma lahko pri Mer- catorju pozdravili tovariše Edvar- da Kardelja s soprogo, Miho Ma- rinka in Marjana Breclja. Tudi tovariš Leopold Krese se je ogla- sil pri nas. Visoki gostje so si z zanimanjem ogledali naš paviljon in se tudi zanimali, kaj vse pro- dajamo. Tovariš Miha Marinko nas vedno obišče in prizadevnost Tržičanov je zelo visoko ocenil. Pa tudi kavica v našem bifeju je bila prav vsem všeč.

Ponedeljek, 19. avgusta, je bil zadnji dan sejma. Še nekaj ur, tako smo si rekli, pa bo konec. Bo poslovni uspeh dober, takšen kot smo pričakovali? Naše, prav- zaprav želje direktorja TOZD Pre- skrba, tovariša Mokorela, niti ni- so bile tako skromne. Toda vsak od 24 prodajalk in prodajalcev, med njimi je bilo tudi nekaj štude- ntov, se je po svoje trudil. Tako Marjan in Janez pri beli tehniki, pa Tonček in Vido pri pohištvu, kot Laura in Zlata, ki sta skrbeli za bife.

Pa je sejem zaprl vrata. Utihi- nila je glasba iz zvočnikov, re- klame niso več vabile k Merca- torju, ljudje so odhajali; celo ti- sta, tisočkrat povedana zgodba o kači velikanki in zlatih opicah iz sosednjega Luna parka je bila končana.

In kaj so rekli o letošnjem Go- renjskem sejmu?

Jože Mokorel, direktor TOZD »Preskrba« Tržič:

»Zadovoljen sem, zelo zadovo- ljen. Tisto, kar sem dejal pred sejmom, da želimo pol milijarde prometa, je bila bolj šala; morda le bolj pobožna želja, če se lahko tako izrazim. Pa se je uresničilo tisto, kar smo želeli; celo presegli smo to številko, res lepo. Na vseh sejmi- h bi moralo biti toliko pro- meta.«

Marjan Gradišar, vodja komer- ciale TOZD »Preskrba« Tržič:

»Letošnji Gorenjski sejem nam je prinesel takšen poslovni uspeh, ki ga nismo pričakovali. Vsekakor so prav potrošniški krediti pripo- mogli k temu, vendar je tudi po- rast gotovinskega prometa večji

za dobrih 50 %. Uspeh je lep. Ne- dvomno je k temu pripomogel res okusno urejen in aranžiran prodajni prostor, saj so se aran- žerji tokrat izjemoma potrudili. Pa seveda tudi tovariš Papler in drugi sodelavci, ki so ponujeno blago razporedili z dobršno mero okusa. Sam si lahko videl, kaj po- meni Gorenjski sejem ne samo

za TOZD »Preskrba«, marveč za celotni Mercator. Mislim, da je tu prostor, kjer se lahko formira ce- lo podjetje. No, naj ob koncu po- vem tudi to, da sem s takšnimi prodajalci res zadovoljen. Vestno, solidno in pošteno so opravili svo- je delo.«

(Nadaljevanje na 12. strani)

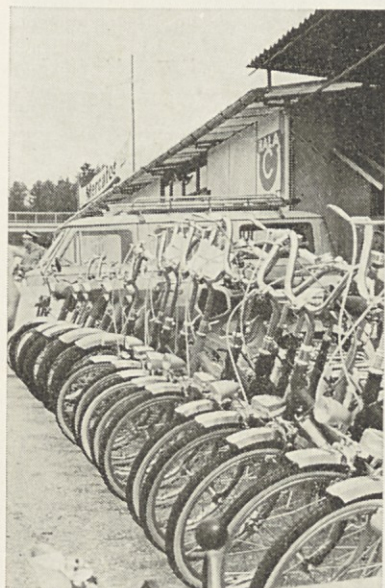
Pot k Mercatorju ni bilo težko najti; oranžni M in zraven obvestilo, da smo letos stari petindvajset let, to je bil najboljši vodič do nas.

Tole pa je del naše »sejemske blagovnice«. Predvsem ugodni kreditni pogoji so vabili številne kupce.

Redki so bili, ki se niso ustavili pred bifejem. Saj, prav dobra ka- vica je vabila; Laura in Zlatka sta imeli polne roke dela.

Mopedi, pony expresi in kolesa so šli lepo v denar. Na zunanem prostoru pa smo letos prvič po- nudili tudi betonske mešalce, ko- tle za centralno kurjavo, kosilni- ce...

PREJELI SMO

Uredništvo lista »Mercator«

Dovolite majhno, dobronamerno kritiko vašim vzdrževalcem osnovnih sredstev.

Delam v I. nadstropju upravne zgradbe Papirnice Vevče, ki stoji nasproti vaše trgovine na Vevčah. Sem pa tja mi pogled obstane na strehi vaše trgovine. S tal seveda ni možno videti strehe, da bi se pa kdo od merodajnih povzpел na vrh, je pa malo verjetno.

Streha je pločevinasta in krepko rjavi, ne pa še do neopopravljive škode. Z majhnimi stroški bi s prebarvanjem obvarovali nadaljnjo škodo. V nasprotnem primeru bo treba streho kaj kmalu prekriti, s čimer se bodo stroški najmanj podvajšeterili, če bi rja prežrla pločevino.

Stane Robida

delavec v Papirnici Vevče

Do kdaj zamrznjene marže?

Zamrznjene marže iz dneva v dan hitreje zmanjšujejo dohodek TOZD.

To žal ugotavljamo že nekaj let, saj velja zamrznitev že od 26. 11. 1971.

Letno poročilo TOZD Grmade obravnava poleg drugega tudi gibanje marž v letih 1972—73 in sicer:

Bruto razlike v cenah — razlike med nabavno in prodajno ceno so v letu 1973 dosegle znesek din 21.183.655,55 in znašajo 14,35 % od opravljenega prometa ter so nižje za 0,90 % kot v letu 1972. Ta razlika znaša 1.378.591,65 dinarjev in praktično pomeni nižji dohodok.

dek. Če pa primerjamo marže, katere smo dosegli leto pred zamrznitvijo in dve leti kasneje, znaša znižanje 1,35 % ali v absolutnem znesku 2.140.559,75 dinarjev manj dohodka.

Iz tega vidimo, da je v prvem letu zamrznitve odstotek marže padel za 0,45 %, medtem ko se je v drugem letu znižal: 0,45 + 0,90 = 1,35 %. To pomeni, da so cene iz leta v leto hitreje narasčale. To težnjo še posebej čutimo v tem letu in nas resno skrbi kakšen bo poslovni rezultat, če se problem marž ne bo v kratem rešil.

Kako procentualno padajo marže, je lepo razvidno iz naslednje tabele:

Sejem bil je živ...

(Nadaljevanje z 11. strani)

Janez Papler, poslovođa sejma:

»Lepo smo uspeli. Prvič smo prodajali na zunanem prostoru tudi betonske mešalce, drobno kmetijsko mehanizacijo in orodje, radiatorje, motorna kolesa in kolesa, pa kosilnice in drugo. In splačalo se je. Kupci iz vseh krajev Slovenije so prihajali; vse od Ljubljane pa do Trbovelj, Novega mesta, Kopra in celo Opatije.

Stroški sejma so visoki, saj znašajo kar 85.000 dinarjev, vsa dostava blaga je franko. Vse to pa lahko prenese le tako dober promet. Na sejmu je skupno sodelovalo 288 razstavljalcev, ki so dosegli 11 milijard prometa; od tega samo mi več kot pol milijarde. Odobrili smo kredite več kot 250 prosilcem; razmerje med gotovino in krediti je nekako ena proti tri. Popustov smo imeli veliko; preko 200.000 din.

Sodelavci so svoje delo opravili dobro, zadovoljen sem. Veliko jih to dela že več let in dobro so se vpeljali v posel.

Janez Cof, študent — prodajalec:

»Letos sem na Gorenjskem sejmu pri Mercatorju prodajal prvič. Sploh sem se prvič znašel v takšni vlogi. Zakaj sem se odločil? Zato, da sem spoznal novo okolje, nova znanstva sem pridobil. Malo sem pozabil na študij in delo mi je prineslo tudi nekaj zaslužka. Vendar pa, samo zaradi denarja ne bi šel delat. Bilo je

dostikrat naporno, a vseeno lepo. Delo je zanimivo; sprva sem imel malo treme, a sem se na vse kaj kmalu privadil.

Mislím, da sem do kupca imel dovolj sproščen odnos in da sem nakup dobro svetoval. Iz raznih prospektov sem svoje znanje poskušal obogatiti.

Ivan Mazora, prodajalec:

»Prodajal sem izključno pohištvo. Največ povpraševanja je bilo za Meblor E program. Težko se dobi, mi pa smo uspeli, da smo kupcu elemente sestavljali po želji. Veliko, veliko smo prodali. Bili so tudi obiskovalci, ki so samo gledali, se zanimali za cene. Predvsem smo prodajali dnevne sobe, pa omare, Marlesove kuhinje. Le spalnice se niso tako dobro prodajale; Lesnina je bila konkurenčna v cenah.

Delo na sejmu je prijetno, prodaja je boljše kot v trgovini; in delaš lahko veliko bolj sproščeno. Zdaj po sejmu je prodaja precej narasla tudi v trgovini v Trzinu. Pole za potrošniški kredit so prenekateri kupci vzeli na sejmu v Kranju, zdaj pa k nam prihajajo po blago.

Torej, toliko o sejmu. Uspešen je bil in lahko smo zadovoljni. Tako, kot so bili obiskovalci oziroma kupci z nami; nudili smo jim ugoden nakup, prijazno smo jih postregli. In tudi dobra kavica v bifeju jim je prav gotovo bila všeč.

Zapisal:
Mile Bitenc

Med gosti na letošnjem Gorenjskem sejmu je bil tudi tovariš Marjan dr. Breclj, ki si je tudi ogledal naš razstavišni prostor.

Zap. št.	Artikel	Nabav. cena 1971	Nabav. cena 1974	% marža 1971	% marža 1974	Razlika nižja marža %
1.	kis	305	800	25	10	15
2.	rozine	850	2870	7	2,8	4,2
3.	praški	1170	1440	15	11,5	3,5
4.	vino	570	880	35	17	18
5.	mleko	169	376	6	3,7	2,3
6.	vinjak	1250	3525	34	20	14
7.	keksi	1520	2150	30	21	9
8.	čokolada	1850	3589	30	20	10
9.	bomboni	700	1100	33	19	14
10.	pivo 1/2 l	89	185	30	16	14
11.	testenine	596	951	15	9	6
12.	med	980	3100	25	11	14

Iz te tabele vidimo, da sedaj ne posluujemo z izgubo samo z osnovnimi živilskimi artikli, temveč tudi s takimi kot so rozine, kis itd.

Koliko je padla razlika v ceni za TOZD ali podjetje kot celoto, je težko povedati. Na vsak način pa nam daje naslednja tabela zanimive podatke kako pade marža.

Zap. št.	Artikel	Letno prod. količina blaga ca.	Povpreč. nabav. c. 1974	Razlika nižja marža	Razlika za kg, l	Znesek znižane marže
1.	kis	100.000 l	800	15	120	12.000.000
2.	rozine	60.000 kg	2870	4,2	121	7.260.000
3.	praški	200.000 kg	1440	3,5	50,4	10.800.000
4.	vino	200.000 l	880	18	158,4	31.680.000
5.	mleko	1.500.000 l	376	2,3	8,6	12.900.000
6.	vinjak	50.000 l	3525	14	493,5	24.675.000
7.	keksi	140.000 kg	2150	9	193,5	27.090.000
8.	čokolada	40.000 kg	3589	10	359,9	14.356.000
9.	bomboni	70.000 kg	1100	14	154	10.780.000
10.	pivo	1.500.000 l	185	14,9	25,9	38.850.000
11.	med	10.000 kg	3100	14	434	4.300.000
12.	testenine	300.000 kg	951	6	57	17.100.000

211.791.00

Mogoče bo kdo vprašal, zakaj smo imeli pred leti za posamezne artikole tako visoke razlike v ceni. Resnica je ta, da smo imeli večje razlike v ceni pri tistem blagu, ki ni tako nujno za vsakdanje potrebe (alkoholne pijače, keksi, bomboni, čokolada itd.). To večjo razliko smo v glavnem porabili za kritje izgube pri prodaji tistega blaga, ki ga prodajamo z izgubo (kruh, mleko, mast, cigarete itd.). Danes nastaja že velik problem za rentabilnost pri prodaji tistih artiklov, ki so bili do nedavnega akumulativni in so krili izgubo pri prodaji osnovnih živilskih proizvodov (olje, kruh, mleko itd.). Res je, da so se pogoji pri zadnjih podražitvah nekoliko spremenili pri olju in sladkorju, toda inflacijske cene gredo neusmiljeno naprej in problem zamrznjenih marž iz dneva v dan bolj pesti naš že tako skromen dohodek.

Menim, da so navedene tabele prepričljiv dokaz, kako se naš dohodek z inflacijo vsak dan zmanjšuje. Zato je nujno, da problem marž ustrezni organi čimprej rešijo.

J. R.

— Sanje gospodinje: Kuhanje s televizijo.

Lepe izložbe vabijo

Mestno središče Ljubljane je razkopano. Gradnja podhodov na Ajdovščini je terjala, da se zapre celo Titova cesta. Promet za vozila je preusmerjen, prav tako pa tudi prehod za pešce.

Le-ta je speljan mimo Figovca, pa skozi Leninov trg naprej na Titovo cesto. Tako gre mimo naše prodajalne v Puharjevi ulici dnevno tisoče in tisoče ljudi. In prav to nas je gnalo, da smo odšli tja na obisk. Pravzaprav je to ena naših redkih prodajal, ki je res v strogem centru mesta, pa morda kljub temu nekako odmaknjena. Kako je zdaj, ko žila pešcev teče prav mimo trgovine? To v veliki meri vpliva na promet?

Poslovodja prodajalne v Puharjevi, tovariš **Vinko Jugovic** je s prometom zelo zadovoljen. Strank je ob vsakem času dovolj. Dopoldne, ko nakupujejo gospodinje in, predvsem zdaj, delavci iz gradbišča hodijo po malico, pa do poznega večera. Kupujejo vse: od vsakdanjih gospodinjskih potrebščin pa do daril. Da, predvsem veliko raznih pijač, čokolad, bonbonier in kave prodajajo. In morda je prav v tem tudi posebnost te prodajalne.

Lepa in sodobna je, čeprav je to in ono že potrebno popraviti in izboljšati. Vedno je lepo urejena, tako kot so izložbe. Nehote postojiš pred izložbenimi okni in si napaseš oči. Toliko dobrot, predvsem pa takšna izbira najrazličnejših pijač.

»Zdaj je tako,« pravi poslovodja, tovariš Jugovic. Časi se menjajo in temu je potrebno tudi prilagajati vrste blaga, ki ga prodajaš. Enaindvajseto leto sem tu; začel sem s specerijskim blagom in se trudil, da sem imel vedno na zalogi vse vrste moke. In vedno sem se trudil, da sem vzel vse, kar je bilo najnovejše, za kar sem imel občutek, da se da prodat. S tem mi je uspelo, da sem pridobil veliko strank. Celo desetletje je bila to najmočnejša trgovina z živili v Ljubljani.

Nato so se začele odpirati večje in sodobnejše trgovine in pokazalo se je, da je treba dati v prodajo nekaj drugega, kar bi vleklo kupce v trgovino. Aha, pijače, sem si dejal. In trudil sem se, da je bila izbira pijač čim večja. Vse, od raznih vrst vin, navadnih in penečih, do žganih pijač vseh vrst. Tudi uvoženih in dragih viskijev

se nisem bal vzeti. No, s tem sem pridobil res veliko stalnih in dobrih strank. Niso kupovali samo posamezniki, ampak tudi podjetja, ustanove; celo na Angleški dvor smo poslali zaboj naših najboljših vin.

Tako sem vpeljal predvsem razne vrste pijač. Danes se pri nas ne bojimo prodati niti 12 let starega viskija Ballantines, ki velja kar dvajset starih tisočakov. Poskušam imeti na zalogi vedno vse vrste viskijev, ki jih je moč dobiti. Tudi vin prodamo veliko, na zalogi pa jih imamo sigurno petdeset vrst.

Vprašujete, koliko vrst pijač imamo. Veliko, če upoštevam vse vrste, tudi sokove, razne druge brezalkoholne pijače in pivo, potem se menda nisem uštel, če rečem osemsto...

Ko že ravno govorimo o pijačah, potem naj povem, da se jih največ proda decembra, ko kupuje Dedek mrz. Veliko že vnaprej aranžiramo košar. Toliko, da se to med delovnim časom ne da in moramo vse pripraviti ponoči. Sploh ljudje veliko kupujejo darila, tudi za osmi marec.

Dostikrat sem že slišal tega ali onega znanca, ki je dejal, da se v Puharjevi pri Mercatorju res lahko najde še tako iskano pijačo. Poslovodja se trudi, da nabavlja povsod, ne samo pri Mercatorju; zato je izbira toliko pestrejša in o tem gre naokrog dober glas.

Velikokrat stopijo pred prodajni pult tudi inozemci. Le-ti radi povprašajo po pleterski slivovki, pa po pleterski hruški. Ta se izredno težko dobi; letos pričakujejo večji pridelek in bo tako v prihodnje tudi tega več na prodajnih policah.

Poslovodja Jugovic pa že razmišlja, da bi strukturo prodaje blaga spet nekako spremenil. Želi, da se prodajalna specializira za prodajo delikates, pijač in kave. Veliko pa je odvisno od izgradnje podhodov na Ajdovščini. Če bo izhod vodil mimo trgovine, potem bi rad del prodajalne preuredil v bife oziroma kotiček, namenjen izključno kavi.

Pred leti je ta prodajalna imela tudi svojo pražarno kave. Tovariš Jugovic je bil za praženje kave pravi mojster in glas o dobri kavi, ki se je dobila toč, je zašel daleč

(Nadaljevanje na 14. strani)

Enaindvajset let za pultom iste prodajalne: Vinko Jugovic.

»Ljudje kupujejo tudi z očmi in lepo urejene izložbe pritegnejo nedvomno več kupcev,« pravi tovariš Jugovic.

Dan, ki ga zamenjala je noč

Za ta naš vsakdan se borimo vsak po svoje. Za danes in tisti, vsaj tako vsi mislimo, lepši in boljši jutri. Zgodaj vstajamo in odidemo na delo. Popoldne se vrnemo; bolj ali manj utrujeni in takrat se, predvsem za žene, matere, začne še en delovnik. Tudi naporen in težak.

Pride večer, noč. Čas za počitek, kajti jutri bo spet nov dan. Današnji se pogreza v noč in končuje.

Pa ne za vse. Marsikomu je prav noč šele začetek delovnika. Ne, ne mislimo tu na tiste, ki radi ponočujejo. Spregovoriti hočemo o tistih ljudeh, ki morajo, zato da se drugi zabavajo, na delo.

Bar je eno takšnih zabavišč. Pribežališče zabave in veselja

željnih ljudi, tistih, ki jih ne vleče zgodaj v posteljo.

Vstopil sem skozi barska vrata, prvič. Še nikdar prej nisem videl vsega tistega »blišča«, o katerem sem toliko in toliko slišal. Lahka glasba je prihajala iz odra in v poltemi sem pri mizah opazil nekaj prvih obiskovalcev.

Deset je bila ura in kot so mi povedali, še prezgodaj, veliko prezgodaj, da bi bilo dovolj živahno. Torej začetek je bil in natakariji še niso imeli toliko dela.

Stopil sem k pultu in za kratek pogovor zaprosil **Ančko Gale**. Ze prej sem zvedel, da je bila dolga leta v službi v baru. Torej je ena izmed tistih, ki ji je delovno mesto dokaj spremenilo prav vse življenje. Celi dve desetletji je odhajala na delo takrat, ko je

Lepe izložbe vabijo

(Nadaljevanje s 13. strani)

naokrog. Še se spominja, kako je pred leti pri Mercatorju sam izbiral surovo kavo. Sam je napravil to ali ono mešanico in z dobro kvaliteto pridobil veliko strank. Zadnje leto, ko so še imeli prazarno, so za silvestrovo prodali celo 170 kilogramov kave.

Zdaj je drugače. Kave gre sorazmerno malo. In ljudje hočejo izbirati med najrazličnejšimi vrstami kave. Tako kava Mercator na prodajnih policah ni dovolj.

Omenili smo že, da je prodajalna v Puharjevi v strogem centru mesta. S tem pa se pojavljajo tudi težave. Kupcev je sicer veliko, a ne čakajo radi. Hočejo biti takoj postreženi. Zato je treba tudi toliko več prodajalcev. Toda te se težko dobi, ker so krive nizke plače, pa težko in deljeno delo...

»Dosti dobrih učencev sem že imel. Izučili so se in bili tudi naprej dobri prodajalci. Toda zgodilo se je, da so celo po osmih, devetih letih zapustili trgovino in si poiskali drugo delo. Takšno, ki je lažje, takšno, ki daje več denarja in prostega časa. No, učenci so nekateri prav pridni, tako da včasih prekašajo celo pomočnike. Tega sem zelo vesel.«

In morda še nekaj besed o tovarišu Jugovicu. Doma je z Gorenjskega in po končani osnovni šoli se je šel učiti v trgovino. Pravzaprav je imel drugačne želje, ki pa se mu niso uresničile. Pa je kasneje v trgovini našel veliko zadovoljstva. Začel je na Gorenjskem, kasneje ga je pot zanesla v Ljubljano. V Nebotičniku je bil šest let, zdaj pa že enaindvajseto leto tovariša Jugovica najdemo v prodajalni v Puharjevi ulici.

Veliko stalnih strank prihaja po nakupe. Poznajo se; toda to so predvsem takšne vrste ljudje, ki žele, da jih le čimlepše postrežeš. Ne pogovarjajo se radi o tem in onem. Pridejo zato, ker vedo, da bodo lepo in solidno postreženi s kvalitetnim blagom.

Dolga leta je tovariš Jugovic v trgovini. Z Mercatorjem je delal od vsega začetka. In dobro so se razumeli. Zato je bil še toliko bolj navdušen za integracijo.

Letos praznuje lep delovni jubilej. V TOZD »Hrana«, kamor spada prodajalna na Puharjevi, so tudi štirje jubilarji. Ob tem prazniku vsem iskreno čestitamo, še posebej pa stiskamo roko prav tovarišu Jugovicu.

Mile Bitenc

Tole fotografijo pa smo si izposodili iz albuma TOZD »Hrana«. Prazarna kave v Puharjevi in tovariš Jugovic, pravi mojster za prajenje kave.

Po dveh letih spet na starem delovnem mestu. Ančka Gale za točilno mizo bara »Nebotičnik«, kjer je dvajset let noč za nočjo opravljala svoje delo.

doma vse postorila in ko so domači že legli v posteljo.

Za njo se je z nočjo v noč dvajset let začel tak delovnik. Vsak dan, razen enkrat v tednu. In zgodaj zjutraj, ko so se drugi prebujali in pripravljali za službo, se je Ančka vrnala domov.

»Meni ni bilo težko,« je začela pripovedovati. »Delu sem se kmalu privadila. Lepo je bilo po svoje in rada se spominjam na tista leta. Veste, dvajset let sem delala v baru.«

Zdaj je tovarišica Ančka že dve leti upokojena. Ker pa je čas dopustov, so jo v Nebotičniku poklicali na pomoč. Rada je prišla in po svoje skušala pomagati. Le kdo bi ji prisodil, da je že upokojena. Tako hitra, neposredna in prisrčna je.

»Včasih smo delali veliko raznih koktejl,« je nadaljevala. »To so bile fine pijače, jaz sem bila mikserka. Zdaj tega ni več. Ljudje ne pijejo več tega; tu pa tam še naredim kakšen martini, drugače pa obiskovalci običajno naročajo viski in vinjak.«

»No, ker ste toliko let pripravljali razne koktajle, potem povejte, katerega priporočate, da ga sami poizkusimo.«

Medtem, ko je pripravljala kok-

tejl zame, je povedala tudi recept. Priznam, »Nikolaška« je res imenitna stvar. Naj vam povem, kako se pripravi.

V kozarček za žgane pijače nalijemo liker. Najboljši je oranžni ali hruškov. Odrežemo rezino limone in z njo pokrijemo kozarček. Na limono natresemo žličko sladkorja in malo prave, mlete kave. In kako se to potem popije? Najprej vzamemo v usta limono s sladkorjem in kavo, nato pa to prelijemo z likerjem. Povem, da je odlično. Ne, ne bo se vam zavrtilo v glavi po tem, celo osveži.

»No, posebnost je bil tudi naš »Nebotičnik« koktejl, mešanica raznih likerjev. Pri vseh koktejlih pa je še posebno važno, da so lepo okrašeni.«

»Pravite, da vam je bilo delo v baru všeč. To drži, sicer ne bi zdržali toliko časa. Pa ste morda že kot deklet kdaj mislili, da vas bo življenje zaneslo v tak poklic?«

»Ne, to pa ne, čisto slučajno je pravzaprav prišlo do tega. Ko se je možila moja sestra, sem bila prvič v baru. Takrat se mi niti sanjalo ni, da bom tod takorekoč pustila vse svoje življenje.«

(Nadaljevanje na 15. strani)

Dan, ki ga zamenjala je noč

(Nadaljevanje s 14. strani)

In Ančka je začela odhajati v službo takrat, ko so drugi legli k počitku; prilagoditi je bilo treba delo doma novemu načinu življenja. Spanja je bolj malo, na obroke se spi, kot pravi Ančka. Marsikaj moraš pozabiti, marsičemu se je resnično treba odpovedati. Ni časa za gledališče, za gledanje televizije ali drugo.

Pa je tovarišica Ančka kljub vsemu vesela in vedno dobre volje. Tokrat se je po dveh letih vrnila za točilno mizo bara in spet od poznega večera pa do ranega jutra ob zvokih glasbe in v soju barvnih luči opravlja svoj delovnik.

»Marsikaj se je spremenilo, tudi ljudje. Prihajajo mladi, vedno več mladih. Vračajo se iz kina ali zabave; ravno toliko ogreti, da zavijejo še v bar. No, kdaj pa kdaj pride tudi do prerekanj, a ne zgodi se nič hujšega. Kar prijetni gostje so, skoraj vsi. Pa tudi sodelavci so dobri in zato je delo še prijetnejše.«

Prihajali so najrazličnejši ljudje. Mnogo razigranih in že dokaj dobre volje; takšnih, ki so prihajali iz vinskega sejma. Mor-

da jim je v žepu ostalo še nekaj dinarjev. In pa želja za veselo družbo in za programom s tisto 'slačipuncu' jih je prignala.

Saj res, tudi to se zgodi, da včasih pridejo brez denarja. Pravzaprav to 'ugotove' ponavadi šele takrat, ko so steklenice na mizi že prazne. Račun pa je seveda dokaj visok...

Pogovor je tekkel, pa tudi kazalec na uri se je vse bolj približeval polnoči. Še pol ure in program se bo začel. Vse več ljudi je prihajalo v že zakajen barski prostor in omizja so se počasi polnila. Natakarkji so pogostejše prihajali k točilni mizi in Ančka je imela vedno več dela.

Nisem je smel več motiti. Začelo se je tisto, njej dobro poznano delo; vinjak, viski, tu pa tam kakšen martini in steklenica šampanjca...

Poslovil sem se. Zjutraj, ko sem hitel mimo Nebotičnika v službo, sem se spomnil na tovarišico Ančko. Morda je le nekaj minut pred tem svoj delovnik končala. Dan, ki ga zamenjala je noč.

Zapisal:
Mile Bitenc

Nebotičnik, simbol Ljubljane. Tokrat ga je naš fotograf Kancijan Hvastija v svoj objektiv ujel takole.

Letos poleti so na našem »Nebotičniku« zagoreli novi reklamni napisi, ki vabijo v kavarno in bar.

TO IN ONO IZ TOZD »NEBOTIČNIK«

● Tokrat spet prinašamo nekaj novosti iz TOZD Kavarna-bar »Nebotičnik«. Poletje se umika v jesen in toplih dni je, vsaj kot kaže, konec. Terasa se zapira. Odpirajo pa se vrata kavarne, ki bo nedvomno imela več obiskovalcev kot terasa v poletnih dneh. Zvoki prijetne glasbe bodo gotovo privabili največ mladih plesalcev.

Letos na terasi niso zabeležili takšnega obiska, kot prejšnja leta. Tujih gostov je bilo sorazmerno malo, kajti včasih so prav tuji turisti kaj radi zahajali na teraso. V istem času pa so zabeležili letos večji obisk domačih gostov, ki so vedno dobrodošli in še vseeno najboljši.

● Toliko bolje pa je bil obiskan bar. Prijetna glasba in izbran program vabi vedno več obiskovalcev. Prav bar nadoknadi tisto, kar je izgubljeno z manjšim obiskom terase.

● TOZD Kavarna-bar »Nebotičnik« je zadolžil TOZD »Investa« za rekonstrukcijo dvigala. Vsa sredstva za rekonstrukcijo, razen za gradbena dela, so bila nakazana že v juniju. Žal se dela še do danes niso začela.

Obnoviti je treba dve dvigali. Ko bodo dela končana, se bo kapaciteta in funkcionalnost dvigal povečala za celih 100 %. S tem pa računajo tudi na povečanje prometa tako v kavarni, kot v baru.

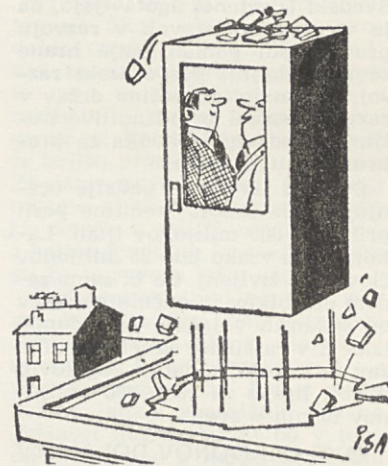
Zaenkrat obljubljajo, da bo malo dvigalo nared novembra, veliko pa spomladi. Če stara dvigala odpovedo, potem bodo nedvomno nastali veliki stroški. V tem primeru bi bila TOZD Kavarna-bar »Nebotičnik« prisiljena zapreti lokal. Kdo pa bi te stroške nosil?

● Novo delovno silo je težko dobiti, pravzaprav obdržati. Zato so v »Nebotičniku« prav prijetno uredili nekaj sob za kvalificirano delovno silo. Tako bodo delavcem lahko nudili stanovanje, seveda s kopalnico in sanitarijami. Verjetno bo prav to pomagalo omejiti fluktuacijo.

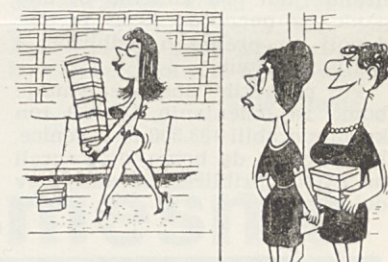
Zbral in zapisal
Mile Bitenc

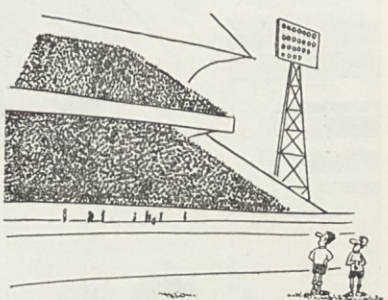
— Vedeš se tako, kot bi bila že poročena.

— To je najhitrejše dvigalo v mestu!

— Ne more in ne more se sprijazniti, da ni več na morju...

— Kje sedi tista plavalaska, ki nama meče vroče poglede?

Ali bi prosim malo dvignili brado, da vidim, če imate obvezno kravato?

Preberite, zanimivo je

Danes odpiramo novo rubriko, v kateri vam bomo na kratko predstavljali zanimivosti, pobrane iz drugih časopisov.

● **VEČINA LAČNIH** (DELO, 21. 8.) — Po ocenah švedske agencije za pomoč in razvoj sedanji tempo razvoja kmetijstva in proizvodnja hrane ne omogoča, da bi v letu 1980 prihranili niti dve od skupno 3,8 milijarde prebivalcev, kolikor jih je bilo konec prejšnjega leta. Švedski izvedenci za prehrano trdijo, da so mednarodne in državne zaloge žit povsod v svetu zmanjšane in so dosegle najnižjo raven v zadnjih 20 letih. Leta 1972 so zaloge žit dosegle 209 milijonov ton, letos pa so upadle na 89 milijonov ton. Obenem pa Švedski izvedenci ugotavljajo, da je v mnogih državah v razvoju prav zaradi pomanjkanja hrane zavrt nadaljnji gospodarski razvoj. Računajo, da večina držav v razvoju porabi približno dve tretjini narodnega dohodka za prehrano in uvoz kave.

Švedski izvedenci nadalje ocenjujejo, da lakota trenutno pesti približno 600 milijonov ljudi. Lakota terja vsako leto 25 milijonov človeških življenj. Če bi samo sedem odstotkov finančnih sredstev od sedanjih vojaških proračunov izločili v razširitev kmetijstva držav v razvoju, bi lahko zagotovili dovolj hrane za vseh 600 milijonov lačnih v svetu...

● **63 MILIJONOV DOLARJEV NA SMETIŠČU** (Dnevnik, 2. 8.) — Pri nas letos 187.000 ton spečenega kruha ne bomo porabili za prehrano ljudi. Ta količina bi bila glede na povprečno letno porabo dovolj za prehrano približno 2 milijonov ljudi.

Po podatkih posebne študije bomo za omenjenih 187.000 ton kruha porabili 188.500 ton pšenice, kar pomeni, da bomo letos »vrgli na smeti« približno 63 milijonov dolarjev.

● **GRENAK ČAJ** (DELO, 28. 8.) — »Dragi potrošniki, zaradi pomanjkanja sladkorja vas prosimo, da kupite samo po dva zavitka. Hvala za razumevanje.« Takšni napisi so se pojavili v angleških samopostrežbah. Tudi angleški trgovci so izkoristili pomanjkanje in se je zato cena sladkorja podvojila. Očitno bodo morali občani v prihodnje piti bolj grenak čaj.

● **SKOK CEN VSE VIŠJI** (Dnevnik, 17. 8.) — Maloprodajne cene so v primerjavi avgusta z julijem narasle za 4,6 %. V primerjavi z lanskim avgustom je

povečanje 31,8 %, v letošnjih prvih osmih mesecih pa so bile maloprodajne cene za 24,9 % višje kot v enakem obdobju lani.

Živiljenjski stroški štiri članske družine so bili v Sloveniji za 3,4 % višji kot julija. V primerjavi z lanskim avgustom je porast 27,3 odstotni, primerjava obeh osem-mesečnih obdobjev pa pokaže 22,7 odstotkov dviga.

● **LONČEK, KUHAJ!** (ITD, 17. 8.) — Saj poznate pravljico o čudežnem lončku. Samo ukazati mu je treba, pa kuha sladko kašo. Na zagrebškem velesejmu ni razstavljen ravno tak lonček, ampak

kar cel štedilnik. Od kod ima čudežno moč, da kar sam kuha? Če vam povemo, da je v Združenih državah tak lonček že naprodaj in da ga izdeluje družba General Motors, boste takoj uganili. Računalnik ga vodi. Štedilnik se samostojno vkloplja in izkloplja ob določeni uri, njegova najboljša lastnost pa je, da se sam očisti, kadar je treba; to se pravi, da sploh nikoli ni umazan. Po številnih gumbih sodeč zna še marsikaj.

Izbor:
Mile Bitenc

Tuji turisti prinašajo devize

Za nami je poletje; čas, ko odhajamo na dopuste. Na morje, v hribe; doma in v tujini. Pa tudi tujci kaj radi zaidejo k nam. Še posebno Slovenija jim je všeč. Pridejo v Ljubljano in se vsaj za nekaj časa ustavijo tudi v našem mestu.

Vlečejo jih lepote Ljubljane, zanese pa jih tudi v trgovine. In ko je žeja, nemalokrat stopijo tudi v bife. So zadovoljni s tistim, kar jim nudimo?

Stopili smo v bife TOZD »Hrana« ob Tržaški cesti v Ljubljani. Na tisoče turistov gre tod mimo, skoraj vsak dan. In velikokrat se ustavijo prav tu.

»Mnogo je takšnih, ki jih že poznamo. Takšnih, ki večkrat pridejo k nam,« je dejal poslovodja bifeja, tovariš Matija Cimerman. »Z letošnjim obiskom smo zelo zadovoljni, bolj, kot smo pričakovali. Velikokrat se pri nas ustavijo celi avtobusi turistov. Vodiči jim že vnaprej povedo, da se v

našem bifeju lahko okrepčajo in tudi odžeja, v sosedni trgovini pa tudi lahko menjajo devize, in seveda obenem nakupijo to in ono.

Mnogo povprašujejo po pleter-ski slivovki, pa naša arhivska vina so jim tudi všeč. Dostikrat jim v našem zgornjem prostoru pripravimo tudi malice. No, naj povem, da so tudi domači gostje naše dobre stranke. Promet se je v zadnjem času precej povečal. Na zaposlenega znesne mesečno približno 32.000 dinarjev; zaposlenih pa nas je pet. Velikokrat v zgornjem prostoru pripravimo tudi razne bankete po naročilu. Mnogi delovni kolektivi pa tudi pri nas organizirajo razne sestanke.

Poudariti moram, da s temi sodelavci delamo skupaj že šest let in za tako dobro poslovanje gre nedvomno zasluga celotnemu kolektivu. O svojem delu se redno pogovarjamo na sestankih.

Ker pa je v sosednji samopostrežni prodajalni tudi menjalnica, smo se oglasili tudi tam.

Anica Seliškar, poslovodkinja, je povedala naslednje: »Predvsem poleti je turistov veliko. V naši menjalnici menjamo vse vrste tujega denarja, največkrat lire, šilinge, marke, franke in dolare. Škoda je to, da smejo Italijani zamenjati le 30.000 lir in še to izključno ob predložitvi potnega lista. Pa tudi za menjavo več kot 10 dolarjev je treba predložiti potni list. Za ostale valute omejitev in zahtev po potnem listu ni. V letošnjem letu smo tako meseca julija zamenjali za 25.000 dinarjev deviznih sredstev, enaka vsota pa se je v blagajni nabrala tudi meseca avgusta.

In kaj kupujejo? Predvsem alkoholne pijače. Vinjake in slivovko; radi pa imajo tudi likerje. In nemalokrat povprašujejo tudi po domačih arhivskih vinih. Nakupijo pa tudi veliko mesnih izdelkov, predvsem suhomesnatih.

Tako torej pravijo v bifeju in v samopostrežni na Tržaški cesti v Ljubljani. Zadovoljni so, saj so letos poleti zabeležili velik obisk in tudi dober promet. Še posebno so zadovoljni v bifeju, kjer mnogo obiskovalcev postrežejo tudi na vrtu. Zato mislijo v prihodnjem letu vrt razširiti in s tem pridobiti prostora za nadaljnjih 60 sedežev.

Mile Bitenc

— S tem daje očka znak, da moraš domov.

— Mislim, da sva se jih znebila.

V bifeju na Tržaški je obiskovalcev ob vsakem času polno. Še posebno veliko jih je v času malice; tople sendviče, pa hot dog in kranjske klobase, to je moč dobiti ob vsakem času. Pa po naročilu tudi kaj drugega.

Prodajalna TMI v Čopovi bo lepša

Skoraj dva meseca je bila prodajalna Tovarne mesnih izdelkov v Čopovi ulici v Ljubljani zaprta. Zahteve in predpisi sanitarno inšpekcijskih organov so iz dneva v dan strožji. Zahtevajo sodobno opremljene lokale s hladilnimi vi-

trinami, pa primerna skladišča in prostore za pripravo mesa, pa sanitarije, garderobe...

Adaptacija prodajalne v Čopovi ulici je bila že nujno potrebna. Kajti osnovno poslovanje je že to zahtevalo.

Takole sliko je napravil naš fotograf pred nekaj dnevi. Vse je še razkopano, kdo ve, kakšno bo jutri?

Mesnica »TMI« v Čopovi ulici je že nekaj časa zaprta. Zaradi predpisov in zahtev sanitarno-inšpekcijskih organov je bila adaptacija nujno potrebna.

Vodja investicijske izgradnje in vzdrževanja pri TOZD »TMI«, tovariš **Franc Škof**, je o tem povedal takole:

»Predpisi zahtevajo sodobno opremo z velikimi hladilnimi prostori in napravami, česar pa ta mesnica seveda ni imela. Prodajni pult, sanitarije in garderobe niso izpolnjevali osnovnih pogojev. Tudi slaba tla in neprimerne stene niso dovoljevale vzdrževati takšno higieno, kot bi bilo potreba.

Mi vsako leto še določimo sredstva, ki so potrebna za adaptacije naših prodajaln. Ta mesnica je že tako in tako bila v našem programu. Zdaj bo drugačna, zadoščeno bo vsem predpisom. Žal nismo uspeli, da bi se prodajni prostor tudi povečal. Ostali smo v istih prostorih, poiskali pa smo seveda najboljšo rešitev.

Nismo prav zaradi tega naročili tipske opreme, pač pa smo jo dali izdelati po naših željah in merah.

Adaptacija prodajalne nas bo veljala okrog 540.000 dinarjev. To ni malo; bo pa zato prodajni prostor modernejši in bolj funkcionalno opremljen, z novo, v domačih tovarnah narejeno opremo. Predpogoj za poslovanje je nedvomno tudi hladilnica. No, to smo pridobili; v hladilnih vitrinah morajo biti med seboj ločene razne vrste mesa, pa drobovina, delikatese itd.

Urediti smo morali tudi klimatske naprave, saj normalni pogoji za vskladiščenje mesa zahtevajo temperaturo 8°C.

In kaj bo nudila preurejena prodajalna? Vse vrste svežega mesa, piščance in drobovino, vse vrste svežih in trajnih mesnih iz-

delkov in druge delikatese, prav tako pa tudi nekatere mlečne izdelke, konzerve in vloženo povrtnino.

Čopova ulica je za promet zaprta. Tako gre tod mimo veliko več pešcev in nedvomno se to pozna tudi na prometu. Doslej je imela prodajalna okrog 4 milijone prometa letno.

Tovarna mesnih izdelkov ima 15 prodajaln. Vse so na področju mesta Ljubljane in v glavnem so bile že vse obnovljene. Seveda pa čas in sanitarni predpisi vedno spet in spet zahtevajo svoje. Tako imajo v TOZD »TMI« tudi v bodoče načrte za adaptiranje svojih prodajaln. Najprej se bodo lotili mesnice na Miklošičevi cesti.

»Težimo za tem,« je nadaljeval tovariš Škof, »da bi svojo prodajno mrežo povečali. Z izgradnjo novih stanovanjskih sosesk se nam ta možnost nudi. Le z razširitvijo svoje maloprodajne mreže si bomo lahko zagotovili še boljšo prodajo svojih izdelkov. Že danes prav v mesni industriji obstaja velika konkurenca. Zato je potrebno iskati novo tržišče, z boljšo kvaliteto in asortimanom pa bo to seveda lažje uspelo.

Naš perspektivni plan bo moral biti sestavni del skupnega Mercatorjevega plana. Stagnirati ne smemo. Iskati bomo morali vse mogoče načine, da bomo svoje načrte lahko uresničili. Glavna dolžnost nas vseh naj bo v tem, da bi skupno z našim matičnim podjetjem našli skupni jezik za čim večji odjem našega blaga in to pod takimi pogoji, ki bi bili v obojestransko korist. Zavedamo pa se, da v prihodnje moramo nekatere pogoje sami izboljšati, tako kvaliteto kot tudi izbiro blaga.«

Mile Bitenc

STONE RAPPL:

Nekaj smešnic

NA ZDRAVLJENJE V ŠKOF-LJICO BO MORAL

Mož pride večkrat pijan domov in žena ga vsa obupana prosi, naj neha zapravljati denar, ki je za vzdrževanje družine tako nujno potreben.

»Saj te menda peče vest, ko vidiš lačne otroke,« mu očita žena.

»Vest me ne peče,« pravi mož, »pač pa zgaga — ta pa ta.«

BASEN

Pes buldog gre mimo sosedove hiše in vidi na balkonu volčjaka, ki tam lenari.

»Pridi dol, da se malo poigrava,« pravi buldog.

»Ne morem, me je gospodar zaklenil,« mu odvrne volčjak.

»Pa skoči čez balkon,« zarenči buldog.

»Saj nisem neumen, da bi potem nosil tak gobec, kot ga imaš ti.«

MED LAŽNIVCI

»Hudo bo letos s kurjavo,« potroži Jaka sosedu Mihi, ki je invalid in ima leseno nogo.

»Pri nas ne bo tako hudo,« odvrne invalid. »V leseno nogo me je zadnjič pičil modras in mi je tako zatekla, da sem našagal štiri klatefe drv.«

GORSKI VENEC

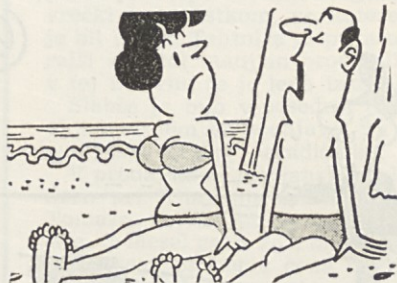
Profesor v šoli sprašuje, če kdo v razredu ve, kdo je avtor Gorskkega venca. Vse je tiho in Vide ga preplašeno gleda. Profesor to opazi in reče:

»No Vide, oglasi se.«

Vide pa ves iz sebe: »Tovariš profesor, zagotavljam vam, da ga jaz nisem.«

Profesor je pozneje doma pripovedoval svoji ženi, kako mu je učenec odgovoril.

Žena pa: »Mogoče ga sumiš po nedolžnem, morda fant res ni imel nič opravka s tem.«

— Pazi, da tvoj jezik spet ne dobi sončarice, tako, kot v lanskih počitnicah!

Pred Mercatorjevo blagovnico v Tržiču so na »štandih« ponujali vse vrste konfekcije. Pa ta »mini Ponte rosso« vseeno ni privabil kdove koliko kupcev.

Vili je imel pri prodaji gramofonskih plošč več uspeha. Sploh mlade je divja glasba iz zvočnikov privabljala. Žal pa so se nekateri ustrašili fotografskega aparata in se odmaknili.

Šušatarska nedelja v Tržiču

Tradicija, stara morda sto ali več let, še živi. Pravzaprav je ponovno zaživela pred šestimi leti. Šušatarska nedelja v Tržiču.

Program letošnje tradicionalne prireditve je bil dokaj zanimiv in raznovrsten, začel pa se je že v petek. Tisto, »ta glavno« pa je prinesla nedelja.

Sušatarski sejem na Trgu svobode, ta je bolj spominjal na »Ponte Rosso«, je sicer privabil čudo ljudi. Ne toliko kupcev, kot firbcev. Stojnice so ponujale vse, kar si hotel. Od pisanih balončkov in ničvrednega kiča, pa sladkarij in sadja, do čevljev in copat. Slednjim je bil sejem kajpak namenjen; pa so se prodajalci obuval kar zgubili med množico kramarjev in prodajalcev suhe robe. Toliko jih je bilo, da bi človek nehote pomislil, da je to pravzaprav sejem rešet in lesenih žlic.

Morda je bilo prav to krivo, da so ljudje le bolj pasli oči, kot pa kupovali. Ne, kupčije tokrat niso cvetele kot ponavadi.

Tudi v Mercatorjevi blagovnici v Tržiču ne; čeravno je bila tisto nedeljo prav nalašč odprta ves dan.

Da ni bilo ljudi, tega ne bom zapisal. Pa še koliko jih je bilo! Takšnih, ki so prišli iz gole radovednosti. Hodili so po blagovnici, otipavali to in ono; a le delček njih se je odločil za nakup.

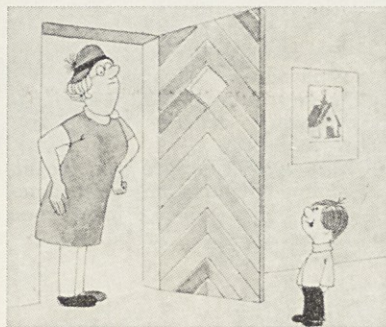
Tudi pred blagovnico, kjer je na »mini Ponte Rosso« po zelo (resnično!) zelo znižanih cenah bilo moč kupiti vse vrste tekstila in konfekcije, denar ni letel na

kup. Vabile so nizke cene in besede simpatičnih prodajalk Cvetke in Helence. Toda to ni bilo dovolj, da bi se prodaja povečala.

»Ja hudiča, saj ne verjamem,« je presenečeno zagodrnjal možakar, ko je ogledoval lep, balonski plašč. »Samo petnajst jurjev da stane, ne, ne boste me,« je pristavil. Pa je kljub temu odšel brez novega plašča.

Bolj zadovoljna pa sta bila fant, ki sta na drugem štandu pred blagovnico prodajala gramofonske plošče in kasete. Sploh mladi so kaj radi poslušali divje zvoke iz zvočnika in prenekateremu za takšno muziko ni bilo žal odšteti nekaj jurjev. Tod je posel, resnično lahko tako rečemo, res cvetel.

Čas je tekel in ko so se kazali na uri pomikali proti četrti uri popoldne, so se vrata blagovnice zaprla.

— Krasno, da si prišla stara mama! Očka je ravnokar rekel, da samo še tebe manjka pri nas.

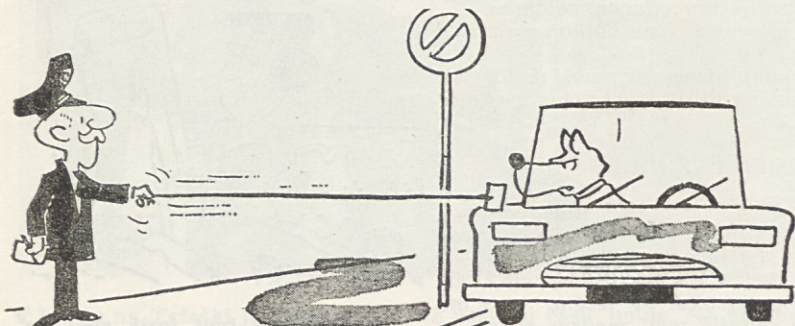
»Ni se več splačalo,« je povedala tovarišica Mokorelova. »Ljudje nimajo denarja, ne odločijo se kar tako za nakup. Veliko slabše je letos, kot lani.«

Tudi na Trgu svobode so se stojnice počasi praznile. Ljudje so trumoma odhajali na zabavišni prostor, kjer so ob kozarčku vina in prijetni glasbi za ples našli več razvedrila.

Mile Bitenc

Prodajalka Cvetka je sicer prijazno nagovarjala kupce in povedala, da so popusti, ampak vse skupaj ni kaj dosti pomagalo.

Brez besed.

Te dni so drugi časopisi pisali o nas

DELO, avgust 1974

SUROVINE ALI CENA

Povsod po Sloveniji v trgovinah primanjkuje pralnih praškov — Proizvajalci pravijo, da jim primanjkuje surovin, medtem pa se kupci boje podražitve

V zadnjem času opažamo, da domala po vsej Sloveniji primanjkuje pralnega praška, tako za strojno pranje, kot tistega za ročno, pa tudi mehčalcev in praškov za pomivalne stroje. Stopili smo po trgovinah, da bi se še enkrat prepričali, kakšno je stanje. Pozneje smo se o tem pogovorili še s predstavniki maloprodajnih trgovin.

Trgovine v Ljubljani so se nam pred dnevi predstavile v precej žalostni podobi. Praškov za ročno pranje ni dobiti, le v Centromerkurju so nam ponudili Bio-ipso...

Pri MERCATORJU smo izvedeli od referentke za nabavo pralnih sredstev Betke Smole, da primanjkuje pralnih praškov že od lanskega septembra. Tovarne zaradi pomanjkanja surovin, neodobrenih višjih cen in pomanjkanja embalaže, ne proizvajajo to-

liko kot bi lahko. Da bi imeli proizvajalci čim manjše stroške s prevozom, oskrbujejo najrajši svoje ožje zaledje. V MERCATORJU so skladišča prazna, v petek so na primer naročili 28 ton praška Zlatorogu, dobili pa so ga 2400 kilogramov.

V Emoni smo slišali podobne pritožbe na račun proizvajalcev.

DNEVNIK, 9. avgust 1974

V MESNICAH SE GREDO SLEPE MIŠI

Zaloge domačega mesa se kopičijo, proizvajalci imajo zaradi tega vse večjo izgubo, iz uvoza prihajajo nove tone mesa — v mesnicah pa je še vse po starem...

Da bi bila šala boljša, smo lani z vseh strani uvažali meso in podpisovali pogodbe — tako da še letos prihajajo v Jugoslavijo iz Argentine in Avstralije velike količine uvoženega mesa, ki ga podjetja na podlagi lani sklenjenih pogodb morajo sprejeti in plačati, čeprav sploh ne vedo, kaj naj z njim počno. Odveč je torej poudarjati, da je zalog vseh vrst domačega mesa — tudi teletine — zdaj več kot preveč. Tudi teletine smo dejali zato, ker je po

mnogih mesnicah kljub zalagam namreč ni moč dobiti. Tam kjer sta v eni organizaciji združenega dela klavnica in trgovina vsaka svoja TOZD, trgovina teletine namreč noče prodajati, ker bi jo morala dajati potrošnikom po nižjih cenah kot pa bi jo dobila od klavnice, ki skrbi le zase... Inšpektorji tudi ugotavljajo, da je kupna moč potrošnikov padla tudi do 50 odstotkov in da ljudje kupujejo za polovico manj in tudi slabše, cenejše kose kot pa v začetku leta. Zato so tudi zaloge mesa vse večje.

»Pri vsem tem pa preseneča dejstvo, da se ne klavnice in ne trgovine ne prilagajajo novonastali situaciji in se niso pripravljene prav ničemur odreči, da bi s tem potrošniku omogočile nakup tega osnovnega živila pod ugodnejšimi pogoji,« pravi Metod Kovač (glavni republiški tržni inšpektor).

Zgovoren primer

V MERCATORJEVI samopostrežni trgovini v Domžalah, ki ima tudi svojo mesnico, je inšpektor vprašal mesarja, kakšne zaloge mesa ima. Le-ta mu je odgovoril, da so zadostne in da ima na voljo tudi teletino. Inšpektor

si je nato to meso ogledal in ugotovil, da je teletina precej »sumljiva«. Bolj kot temu, kar naj bi bila, je bila podobna mladi pitani govedini. Inšpektor je nato zahteval dokumente, vendar dobavnic ni bilo nikjer. Sled te »teletine« je inšpektorja nato peljala v domžalsko poslovalnico podjetja Gavrilovič, kjer je prav tako zahteval dokumente o zalozah in s primerjavo ugotovil, da ima Gavrilovičeva poslovalnica na zalogo več teletine, kot pa je pisalo na dokumentih nabave... Vse te nepravilnosti bosta imeli obe podjetji — tako MERCATOR kot Gavrilovič — možnost pojasnjevati pred gospodarskim sodiščem.

Vse to dokazuje prejšnjo trditve, da klavnice in trgovine niso pripravljene ničesar storiti, da bi imel potrošnik v njih večje zaupanje in da bi v svoje dnevne obroke večkrat vključil tudi meso, kar bi po mnenju strokovnjakov edino lahko zmanjšalo goro mesa v Jugoslaviji in s tem tudi kritično situacijo, v kateri so se znašli proizvajalci zaradi velikih zalog...

... Zaradi tega smo inšpektorji z zadovoljstvom sprejeli objavo pravilnika o kvaliteti klavne živine, ki bo začel veljati v začetku prihodnjega meseca. Potrošnik bo tedaj bolj zaščiten, saj bo moralo biti meso v mesnicah označeno po vrsti in kvaliteti oziroma kategoriji posameznega kosa, poleg tega pa bo kupec tudi na skici živali, ki bo morala viseti v sleherni mesnici, lahko videl in zahteval kateri del in katero kategorijo mesa naj mu odrežejo...

Seveda pa samo to kljub vsemu ne bo dovolj, zato bomo nadaljevali z akcijami kontrole teže, cen, kvalitete in zalog vseh vrst mesa, da bi s tem pripomogli k bolj poštenemu odnosu med mesarji in potrošniki...

JANA, 31. julij 1974

Akcija Jane

MIŠKA IN TOMAŽ TEHTATA TRGOVCE

Ali otroke lahko brez skrbi pošiljamo v trgovine, ne da bi jih goljufali ali malomarno postregli

Jana se je lotila manjše akcije po Sloveniji in preskušala poštenost trgovcev tako, da je v trgovino pošljala otroke in potem preverjala, kako so jih postregli...

Prva na našem seznamu je bila naša prestolnica. V MERCATORJEVO trgovino v Nebotičnikovo pasajo sva z našo tajnico poslali njenega sedemletnega Tomaža, ki je malce preplašen stopil v trgovino po sir in salamo... No, vrnil se je z lepo zavitim blagom v vrečki in z listkom, na katerem je bil račun. Tehnica je pokazala rajši več kot manj in prodajalka v tej trgovini se je lepo izkazala.

Slabše je bilo v sosednji trgovini s sadjem in zelenjavo. Tu je manjkalo 3,5 dkg paradižnika.

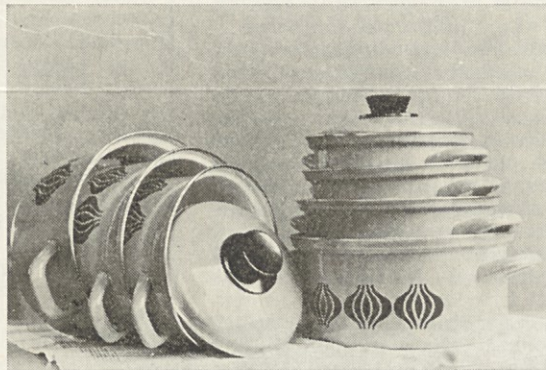
V prodajalno Ljubljanskih mlekarin pri Kliničnih bolnicah sva Tomaža poslali po 5 dkg gauda sira. Prinesel ga je za 1 dkg manj, razen tega pa nama cena ni bila prav nič všeč in sva zato naknadno »zaslišali« prodajalko...

... Potem sva se zapeljali še do

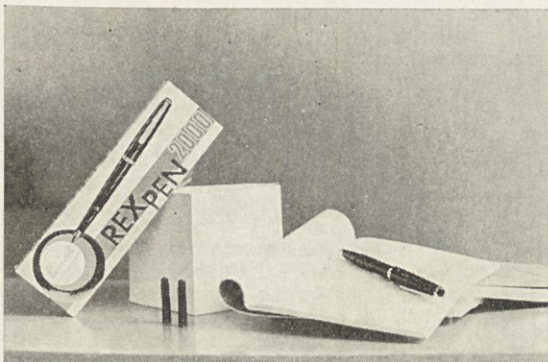
(Nadaljevanje na 20. strani)

Ponujamo vam

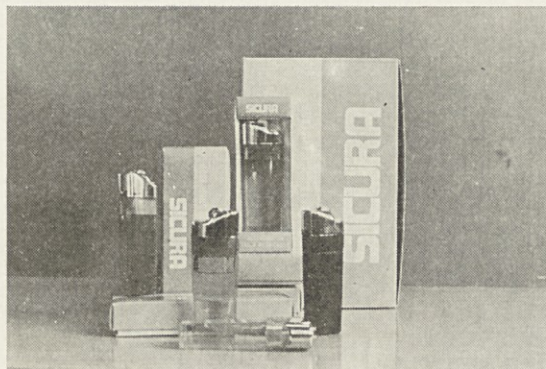
V tej rubriki vam predstavljamo izdelke ali predmete, ki so novi na naših prodajnih polih; ali pa predmete, ki jih že poznate, pa jih po dolgem času spet lahko najdete v naših prodajalnah. Cene, ki jih navajamo, so seveda grozistične, torej niso všteti davki in marža.

Tokrat ponujamo težko emajlirano posodo, izdelek tovarne EMO Celje. Takšna posoda je zelo praktična in predvsem trpežna. Dobi se v različno velikih garniturah, visoka in nizka. Cene so različne, odvisno od števila posod in dekorja.

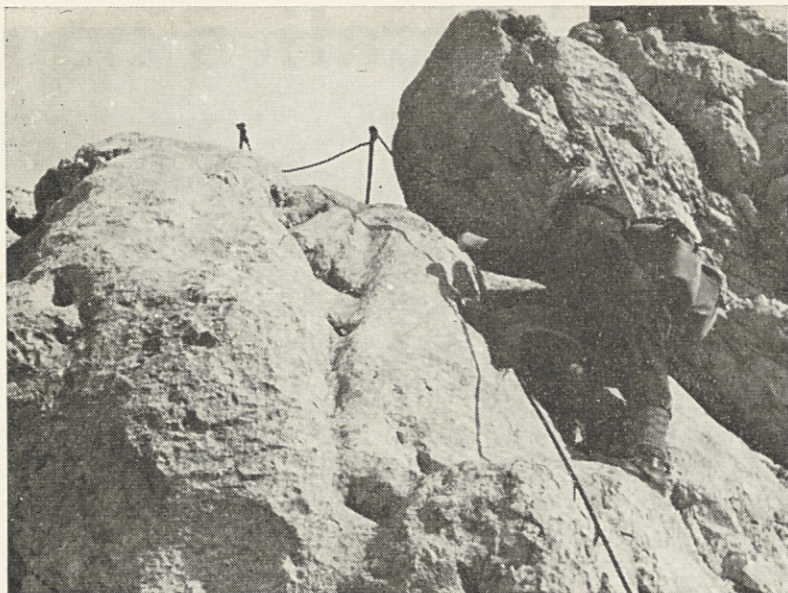

Nalivno pero REXPEN 2000 se polni s črnilnimi vložki. REXPEN 2000 in črnilni vložki LEONHARDI so najuspešnejša kombinacija sodobnega sredstva za pisanje. Proizvaja TOZ Zagreb, cena pa je 30 dinarjev.

Plinski vžigalniki SICA prihajajo iz uvoza. So praktični in poceni, lahko se večkrat polnijo. Na voljo so vam v različnih barvah. Cena za vžigalnik je 24 dinarjev.

Izbral in zapisal:
Mile Bitenc

Tole je fotografija, ki jo je poslala tovarišica Silva Cirar. Pod njo je zapisala naslednje: »Koliko naj bi bilo še do vrha?«

Te dni so drugi časopisi pisali o nas

(Nadaljevanje z 19. strani)

mesnice Mesoizdelki Gornja Radgona na Topniški ulici in do MERCATORJA v Jauševi ulici. Obe prodajalni sta se izkazali kot poštenei.

...Na Vrhnikih je bil naša žrtev MERCATOR na Tržaški cesti. Kar pohvaliti ga moramo, saj jo je naš Tomaž primahal z natanko 20 dkg salame, kolikor smo mu jo naročili, pa še cena je bila napisana na listku.

MERCATOR v Vojčevi ulici si je prislužil črno piko. Suhih reber ni bilo 40 dkg, kot smo naročili, trije dekagrami so ostali v mesnici.

DNEVNIK, 17. avgust 1974

Akcija mestnih tržnih inšpektorjev

KAZNOVANI TRGOVCI

Mestni tržni inšpektorji so predvčerajšnjim nekoliko »privili« prodajalce mesa, ki niso imeli pravilno označene kvalitete in cen mesa, pretehtali pa so tudi »goro« kruha in ugotovili, da so razlike — seveda v škodo kupcev — že pri celih hlebcih, da o rezanem kruhu niti ne govorimo. Mandatne kazni, ki so bile izrečene, so le opomin, ker nameravajo tržni inšpektorji akcijo ponoviti in takrat ne bodo kaznovali le z največ 200 dinarji kazni, ampak bodo delovne organizacije, ki bodo goljufale ali pa kršile odloke, plačale do 10.000 dinarjev, odgovorne osebe pa bodo olajšali za 3000 din.

Uradni list predpisuje, da lahko delovne organizacije cene telečjege in ovčjege mesa oblikujejo po tržnih razmerah. Niti ena delovna organizacija pa tega še ni storila, ampak se vsi še vedno držijo cen, ki so bile določene z enim prejšnjih odlokov.

...Nekaj podobnega, seveda kar se napak tiče, so inšpektorji odkrili tudi pri prodaji kruha. Človek še nekako razume, da se prodajalka zmoti pri rezanju hlebca — konec koncev tako potrošniki dobimo kruh, eden nekaj dekagramov manj, pa zato drugi malo več — nikakor pa ne moremo razumeti, da tudi celi hlebci nimajo prave teže. Sedem

dekagramov pri hlebcu krat toliko in toliko hlebcev, krat toliko dni, pa človek pride do spoznanja, da nekateri kar lepo živijo na neupravičen način. Vsi, ki so si privoščili tako peko, so v postopku in upajmo, da bodo te denarne kazni kaj zalegle.

Pa si pogledajmo, kdo so te »črne« ovce: Prodajalna Žita...

Emona na Šaranovičevi ulici: prodaja rezanega kruha odstopa za 3 dkg, Ljubljanske mlekarne... MERCATOR prodajalna v Soseški: rezan kruh odstopa od prave teže do 4 dkg, Pekarna Škofja Loka...

Vsem potrošnikom, ki se jim zdi kruh prelahak ali pa premajhen, priporočamo, da pač enostavno zahtevajo, naj jim kruh stehtajo, pa bo problem rešen.

Kaj pa mesne »črne« ovce?

Nama na Tomšičevi: telečje meso brez označb, da je to resnično teletina. Mandatna kazen. Emona... Kazen. Hmezd Celje... Kazen. MERCATOR v Soseški: meso nima cen. Kazen... MERCATOR na tržnici v Šiški: meso ni označeno. Kazen...

DELO, 5. september 1974

MERCATOR JE STAR 25 LET

Predstavniki družbeno-političnih organizacij Ljubljane v TMI

Danes so bili v MERCATORJU, ki letos praznuje svojo 25-letnico, na obsku predstavniki družbeno-političnih organizacij mesta Ljubljane, med njimi tudi Vinko Hafner, sekretar MK ZK Ljubljane.

Po razgovoru z vodstvom podjetja ter predstavniki samoupravnih organov in organizacij so gostje odšli še na razgovor v proizvodno TOZD TMI — Tovarno mesnih izdelkov.

Povzela:

Maja Hočevnar

Dve miški se sprehajati. Naenkrat ena obstane in prestrašena zavpije:

»Poglej, sestra, tamle je črna mačka! Na pomoč!«

»Pa kaj potem, pravi druga, saj menda nisi vražjeverna.«

TRI VPRAŠANJA, TRI NAGRADE

Ni dolgo teda, ko je ena izmed naših TOZD proslavila pomembno delovno zmago. Proizvodnja je stekla v novi, moderni tovarni, ki... Ne, preveč ne smemo zapisati, sicer bo vaša naloga prelahka.

Sprašujemo vas naslednje:

1. Povejte ime te TOZD ter točen datum otvoritve tovarne;

2. Kje stoji nova tovarna in kje so bili stari obrati?

3. Pa še tri izdelke, ki jih poznate, naštejte.

To je vse. Upoštevali bomo le odgovore, ki jih boste napi-

sali na dopisnico. Pošljite jih na naslov: Mercator, Delovna skupnost, Sektor ekonomske propagande in informativne službe, Ljubljana, Tržaška 37/a. Seveda ne pozabite pripisati svojega naslova.

Mislamo, da ne zahtevamo preveč. O vsem tem, kar vas sprašujemo, ste lahko brali v dnevnem časopisju, gledali na TV, pa tudi v Mercatorju smo o tem veliko pisali.

Izmed pravih rešitev, ki nam jih pošljite najkasneje do 25. oktobra, bomo izžrebali tri in jih nagradili.

IZVID NAGRADNIH IGER 6. IN 7. ŠTEVILKE MERCATORJA

V šesti številki našega časopisa smo razpisali nagradno igro pod naslovom »Skrivnostna fotografija«. Prejeli smo 156 dopisnic, na katerih ste prav vsi zapisali pravilno rešitev: fotografija predstavlja Halo Tivoli.

Kako je žreb razdelil nagrade? Takole je šlo. Srečni nagrajenci so tokrat: Irma ŽNIDERIČ, TOZD »Rožnik«, Ljubljana, Spodnji Rudnik II/21; nagrada: komplet zvezkov prispeva Mariborski tisk; Marijana LJUBEC, TOZD »Panonija«, Ptuj, prodajalna Stekloponcelan; nagrada: spominsko knjigo prispeva Mariborski tisk; Dragica GLIHA, TOZD »Hrana« Ljubljana, prodajalna Resljeva 10; nagrada: pisalni komplet, darilo tovarne TOZ Zagreb.

Nagrajenkam iskreno čestitamo, nagrade pa lahko dvignejo v Sektorju ekonomske propagande in informativne službe v Ljubljani, Tržaška 37/b.

*

V sedmi številki pa smo k sodelovanju povabili fotoamaterje. Vemo, da ste dopuste prijetno preživeli; tu in pa na mnogih izletih in sprehodih v naravo ste verjetno delček nepozabnega dogodka zabeležili tudi na filmski trak. Povabili smo vas, da v tej nagradni igri sodelujete s svojimi fotografijami. Pa ni šlo tako, kot smo pričakovali.

Do zaključka redakcije smo prejeli le dve fotografiji, obe pa nam je poslala tovarišica Silva CIRAR iz Litije. Draga Silva, tokrat ste bili edini, ki ste izbrali toliko korajže in poslali svoje fotografije. Ne bomo hvalili, da so najboljše; lahko bi se bolj potrudili, toda vseeno hvala za sodelovanje. In ker imate verjetno doma še kup fotografij, vam bo nagrada nedvomno dobrodošla. Lep album za slike je nagrada, ki jo poklanja Mariborski tisk.

Torej, toliko za danes, vsem ostalim pa želimo pri žrebanju več sreče prihodnjic.

Uredništvo

V PRIHODNJI ŠTEVILKI

BOMO JEDLI BOLJŠO MALICO? Tako se sprašujejo delavci v naših centralnih skladiščih. Kuhinjo že dlje časa obnavljajo. Kdaj bo odprta in kaj bodo pripravljale nove kuharice, pa po čem seveda, o vsem tem berite v prihodnjem Mercatorju.

OBISKALI SMO BLAGOVNICO V BEOGRADU — Dolgo že nismo pisali o naši veleblagovnici v Beogradu. V slikah in besedi vam bomo v naslednji številki predstavili TOZD »Beograd«.

NOVA EMBA — Nekaj smo že napisali o novi tovarni. Ker pa se v TOZD »EMBA« nismo že dlje časa oglasili, smo naš naslednji obisk namenili tudi temu kolektivu.

NE, NE TAKO — To bo zapis o naših trgovcih. Vemo, da je ta poklic težak. Toda, mar si ne delamo težje tudi sami?

Glasilno delovnega kolektiva »Mercator«, Ljubljana, Aškerčeva 3 — Izdaja skupni delavski svet podjetja »Mercator« — Izhaja enkrat mesečno — Ureja uredniški odbor: Edo Božič, Danilo Domanjko, Branko Gorjup, Kancijan Hvastija, Nada Lombardo, Marjan Pogacnik, Jože Renner, Janez Rozman, Mirko Rupel, Stane Vrhovec, Ivanka Vrhovčak — Odgovorna urednica: Ivanka Vrhovčak — Tisk: Učne delavnice, Ljubljana, Bežigrad 8

Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov